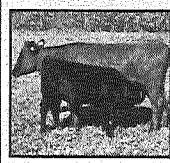
Līvānu
novada
ziņas.

▶ 4. lpp.

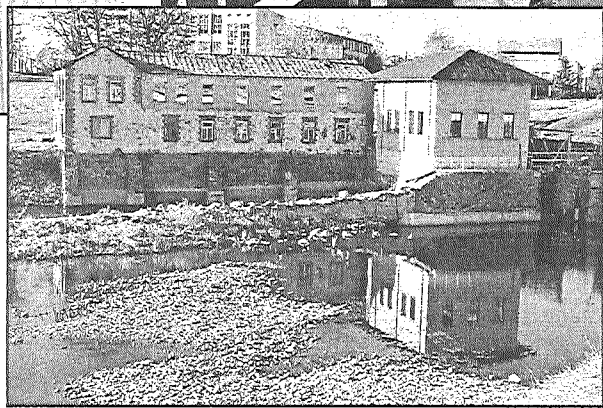
Draudzīgā
aicinājuma
balvas
rajona skolām.

▶ 5. lpp.

Dzīve laukos.
«Dūcāres
Sumanka» —
pa ceļam uz
nākotni.

▶ 6. lpp.

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Ražas laiks HESā –
rudens un pavasaris

● Hidroelektrostacija «Straume» (attēlā) Līvānos strādā automātiskajā režīmā, un iekārtas ir tik gudras, ka tiktu galā ar jebkuru situāciju. Tomēr sakarā ar to, ka tā atrodas pilsētas teritorijā, šeit vajadzīgs papildnodrošinājums – cilvēku klātbūtne. Viņi šeit dežurē augu diennakti. SIA «Mežrozīte» un HES «Straume» direktors Juris Galvanovskis (no labās) atzinīgi izteicās par spēkstacijas speciālistiem Jevgēniju Baranovu (no kreisās) un Vincentu Ruļuku. Foto: M.Rukosujevs

▶ Materiālu lasiet 3. lappusē.

Pensionāri valdībai atgādina par savu nabadzību

D esmit Preiļu pensionāri, kā arī pensionāri no Līvāniem un Jersikas kopā ar citiem Latgales sirmgalviem piedalījās visas Latvijas pensionāru saietā. Mēs atbalstījām kopīgo rezolūciju, kas tika sagatavota iesniegšanai valsts augstākajām amatpersonām, ar prasībām uzlabot materiālo stāvokli tiem pensionāriem, kas joprojām saņem minimālas pensijas, «Novadniekam» pēc atgriešanās no saietā stās-

tija Preiļu pensionāre Terēzija Krumpāne. Viņa pārstāvēja Preiļu sociālās un psiholoģiskās palīdzības centra «Mūsmājas» pensionāru apvienību. Terēzija Krumpāne stāstīja, ka pensionāri padošūši nepmierinātību ar to, ka valdība septembrī nolēma atcelt piemaksas, kas, sākot ar nākamā gada 1. janvāri, bija paredzētas tiem pensionāriem, kuru pensijas nepārsniedz 80 latus. Bija paredzēts piemaksāt par katru apdrošināšanas

stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1996. gadam 1. janvārim. Tieši šiem pensionāriem materiālais stāvoklis patlaban ir sliktākais. Mēs, tā laika strādājošie, devām savu materiālo ieguldījumu, ko izmanto nākamā paaudze, bet paši esam nonākuši neapskaužamā situācijā, puda pensionāri. Ar ironiju tika uzņemts Labklājības ministrijas piedāvājums kārtējās darba grupas veidošanai, kas meklētu iespējas pensionāru dzīves kvalitātes

uzlabošanai. Labklājības ministre Dagnija Staķe saņēma kritiku no pensionāriem par to, ka viņa nezina īsto stāvokli, kādā nonākusi daļa no vecajiem ļaudīm. Nopēlums bija vēltis arī Veselības ministrijai, jo pensionāri līdzekļu trūkuma dēļ ne vienmēr var apmeklēt ārstu. Aiziet pie daktera jau var, bet zāles ir tik dārgas, ka uzrakstītās receptes paliek neizmantotas, atzina pensionāri.

L.Rancāne

ZIŅAS

Preiļu novada dome slēdz līgumus par pilsētas ielu un pagastu autoceļu attīrīšanu no sniega un slīdamības novēršanu

Preiļu novada dome ir veikusi cenu aptauju Preiļu pilsētas un pagastu centru ielu attīrīšanai no sniega un slīdamības novēršanas pasākumu veikšanai pilsētā. Pašlaik tiek slēgti līgumi ar uzņēmējiem par minēto darbu veikšanu ziemas periodā.

Cenu aptaujas komisija ir pieņēmusi lēmumu slēgt līgumu par pilsētas galveno — Rēzeknes, Daugavpils, Aglonas, Brīvības un Rīgas — ielu attīrīšanu no sniega un slīdamības novēršanu ar a/s «Latgales ceļi» Jēkabpils filiāli. Pārējās pilsētas ielas no sniega attīrīs SIA «Preiļu saimnieks». Aizkalnes pagasta autoceļu attīrīšanu no sniega veiks z/s «Druvas», bet Preiļu pagastā — z/s «Ēdelveiss».

Galveno ielu attīrīšana no sniega izmaksās Ls 7,08 par katru kilometru, pārējo ielu tīrīšana — Ls 6,07, savukārt par lauku autoceļu attīrīšanu no sniega jāmaksā Ls 5,30 par katru ceļa kilometru.

Galveno ielu kaisīšana ar mitro sāli slīdamības novēršanai izmaksās Ls 9,71 par katru kilometru, ielu kaisīšana ar sāls un smilšu maisījumu — Ls 12,50, bet pārējo ielu kaisīšanu ar sāli un smiltīm SIA «Preiļu saimnieks» veiks par Ls 8,82 kilometrā.

Ja būs vajadzīga kompleksā ielu attīrīšana un nokaisīšana, par ielas katru kilometru būs jāmaksā Ls 14,13, bet laukumu attīrīšana no sniega izmaksās Ls 0,41 par 100 m².

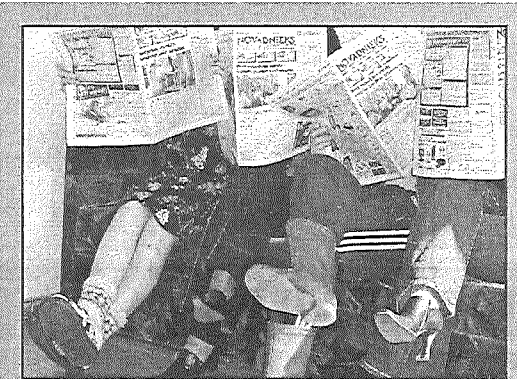
Konkursā par Preiļu Valsts
ģimnāzijas nepabeigtās ēkas
renovāciju uzvar
SIA «Lat soli pa solim»

Preiļu novada domes būvdarbu iepirkumu komisija ir pieņēmusi lēmumu slēgt līgumu ar SIA «Lat Soli pa Solim» par Preiļu Valsts ģimnāzijas nepabeigtās ēkas renovāciju.

Pirmās kārtas pirmā posma darbi jāpabeidz līdz šā gada 24. decembrim. Šiem būvdarbiem paredzētais finansējums sastāda Ls 221 587. Pirmajā posmā ir jāveic ģimnāzijas piebūves pirmā stāva telpu renovācija un ar to saistīto ārējo un iekšējo inženierkomunikāciju izbūve.

Kā pastāstīja domes tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels, šogad piešķirtais finansējums ļauj sāktot ēkas pirmo stāvu, pārējos ēkas būvdarbus varēs turpināt pēc tam, kad būs sameklēts nepieciešamais finansējums.

Kopējā līguma cena — Ls 453 888.

M.Paegle,
Preiļu novada domes
sabiedrisko attiecību speciāliste

Līdz 27. oktobrim
abonējiet «NOVADNIEKU»
novembrim un decembrim
visās pasta nodaļās,
pie lauku pastniekiem,
Internet mājas lapā
www.novadnieks.lv
vai redakcijā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Neizlietoti atlikuši 9,2% piešķirto privatizācijas sertifikātu

Septembra sākumā neizlietoti bija atlikuši 10,25 miljoni privatizācijas sertifikātu, tas ir, 9,2% no piešķirtā apjoma, liecina Ekonomikas ministrijas apkopotie dati. Iedzīvotāju kontos bija 4,12 miljoni sertifikātu jeb 3,7% no piešķirtā apjoma, tai skaitā 490 000 īpašuma kompensācijas sertifikātu. Juridisko personu kontos 1. septembrī bija 4,77 miljoni sertifikātu, kas veido 4,3% no piešķirtā sertifikātu skaita, tai skaitā 340 000 īpašuma kompensācijas sertifikātu. Kontos neieskaitīti palikuši 1,36 miljoni sertifikātu, tai skaitā 20 000 īpašuma kompensācijas sertifikātu, kas veido 1,2% no piešķirto sertifikātu kopējā skaita. Līdz 1. septembrim iedzīvotājiem piešķirti 111,6 miljoni sertifikātu, tai skaitā 7,72 miljoni īpašuma kompensācijas sertifikātu. Valsts un pašvaldību īpašumu privatizācijā izlietoti 100,53 miljoni sertifikātu, tai skaitā 6,2 miljoni īpašuma kompensācijas sertifikātu, kas veido 90,1% no piešķirto sertifikātu apjoma.

Privatizācijas sertifikāti galvenokārt izmantoti kapitāldaļu iegādei — 44,42 miljoni sertifikātu, tai skaitā akciju iegādei publiskajos piedāvājumos — 37,14 miljoni sertifikātu. Vēl 34,52 miljoni privatizācijas sertifikātu izlietoti 411 000 dzīvokļu privatizācijā. Īpašuma kompensācijas sertifikāti lielākoties izmantoti zemes privatizācijai — 4,55 miljoni sertifikātu. Sertifikāti dzēsti, arī izmaksājot kompensācijas naudu. Par lauku apvidus zemi kompensācijas izmaksātas 17,4 miljonu latu apmērā, dzēšot 620 000 kompensācijas sertifikātu. Par politiskajām represijām kompensācijas izmaksātas 4,3 miljonu latu apmērā, dzēšot 150 000 sertifikātus.

Par administratīvi nepamatoti izsūtītām personām atņemto mantu izmaksātas kompensācijas 1,5 miljonu latu apmērā, dzēšot 50 000 kompensācijas sertifikātu.

Aicina nesmekētājus cīnīties par tiesībām elpot tīru gaisu

Veselības veicināšanas centrs (VVC) šonedēļ sācis akciju, lai aicinātu cilvēkus būt neiecietīgiem pret smēķētājiem un mudinātu nesmekētājus aktīvi iesaistīties cīņā par savām tiesībām elpot tīru gaisu. Akcijas laikā iecerēts uzrunāt nesmekējošo sabiedrības daļu, jo nesmekējošie cilvēki bieži neiedomājas, ka pasīvā smēķēšana kaitē veselībai. «Arī pasīvā smēķēšana nogalina», «Tabakas dūmi izraisa vēzi arī pasīvam smēķētājam», «Sargiet bērnus no tabakas dūmiem» — šādi teksti rotās pastkartes, kuras plānots izplatīt sabiedrībā. Līdz novembra vidum telekanālā TV5 un LNT tiks demonstrēti reklāmas klipī, kas aicinās pasīvos smēķētājus atcerēties, ka arī tabakas dūmi ir kaitīgi veselībai. Rīgā un lielākajās pilsētās plānots izvietot vides reklāmas. Šajās pilsētās iedzīvotāji varēs parakstīties par aicinājumu aizliegt smēķēt sabiedriskās vietās. Pēc tam paraksti tiks iesniegti Saeimā, lai rosinātu deputātus atbalstīt Veselības ministrijas sagatavotos ierobežojumus par tiesībām smēķēt sabiedriskās vietās. Akcija izmaksās 15 000–20 000 latu. Akcija ir ļoti nozīmīga, jo vismaz puse Latvijas bērnu ir pakļauti pasīvai smēķēšanai. Bet Norvēģijā veikts pētījums liecina, ka 300–500 cilvēku gadā mirst pasīvas smēķēšanas dēļ.

Latvijas konkurētspēja pasaulē ir samazinājusies

Valstu konkurētspējas reitingā Latvija pēdējā gadā ir noslīdējusi par septiņām vietām un pašlaik ieņem 44. vietu, aiz sevis atstājot tikai divas Eiropas Savienības (ES) valstis — Poliju un Itāliju, liecina Pasaules ekonomikas foruma trešdien publicētais ikgadējais 104 valstu konkurētspējas novērtējums. Kā galvenie attīstības šķēršļi Latvijā tiek minēti korupcija, birokrācija un neefektīva nodokļu likumdošana. Tehnoloģiju attīstības un lietošanas ziņā Latvija ieņem 36. vietu, taču zemu novērtējumu tā izpelnījies sabiedriskā sektora kategorijā — tikai 52. vietu. Pirmo vietu jau trešo gadu pēc kārtas ieņem Somija, un tikai otrā konkurētspējīgākā pasaules valstī ir ASV. Pasaules ekonomikas forums (PEF) īpaši izceļ ziemeļvalstu centību ekonomikas konkurētspējas uzlabošanā.

Gan kopējā, gan visos reitingos atsevišķi Latvija atpaliek no tuvākajām kaimiņvalstīm Lietuvas un Igaunijas, kas kopējā reitingā, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir kāpušas attiecīgi par četrām un divām vietām. Iekļaušanās ES negarantē to, ka reitingi automātiski kāps. Svaiga ir pašreizējā situācija valsts sabiedriskajā un privātajā sektorā, tā par jauno ES dalībvalsti sniegumu teikts PEF kopsavilkumā.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

NODARBINĀTĪBA

Gatavi Eiropas Sociālā fonda līdzekļu apguvei

Jau oktobra beigās Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) plāno uzsākt bezdarbnieku apmācību un pārkvalifikāciju nacionālās programmas «Atbalsts aktīvo nodarbinātības pasākumu ieviešanā» ietvaros. Šī programma tiek īstenota ar Eiropas Sociālā fonda līdzdalību, informē NVA Preiļu filiāles vadītājs TĀLIVALDIS SAULĪTIS.

Šīs programmas ietvaros NVA īsteno trīs apmācības projektus. Viens no tiem — bezdarbnieku apmācība un pārkvalifikācija; otrs — apmācības nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām, iekļaujot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu; trešais — pasākumi konkurētspējas paaugstināšanai. Tie ir apmācības īsie kursi, kuras realizē juridiskas personas (īsie kursi, kuri ilgst līdz 160 stundām) un fiziskas personas (juristu, psihologu, krāsu un stila konsultantu un citu speciālistu konsultācijas un īsie kursi līdz 40 stundām).

No datoriem līdz autovadītāja tiesībām

Kā skaidro T.Saulītis, modulārā apmācība tika ieviesta šogad. Ir 11 moduļi, daļa no kuriem saistīta ar valsts valodas apguvi dažādos līmeņos, svešvalodu apguvi iesācējiem un personām ar priekšzināšanām, arī datorzinātnas un projektu vadība.

Jaunums ir apmācība personām, kuras vēlas iegūt autovadītāja B kategorijas tiesības. Filiāles vadītājs paredz, ka tieši šis modulis būs vispopulārākais. Viņš gan skaidro, ka kursu beigās netiks izsniegtas autovadītāja tiesības, bet cilvēkiem tiks dota iespē-

ja nokārtot tā saukto klases eksāmenu auto vadīšanā. Tālākās saistības ar Ceļu satiksmes drošības direkciju apmācāmajiem būs jākārtoti pašiem. Pieredze liecina, ka daudziem bezdarbniekiem konkurētspējas paaugstināšana un darba vietas meklējumu autovadītāja tiesību trūkums bija nopietns šķērslis.

Mācību process uzlabosies

Lielas izmaiņas turpmāk skars bezdarbnieku apmācības procesu. Ja līdz šim mācību firmas izteica savu piedāvājumu apmācības programmu konkursā, kur bija paredzēts gan apmācāmo skaits, gan mācību vieta, turpmāk konkursā vērtēs mācību firmas piedāvāto programmu. Maksu noteiks ekspertu komisija (galvenais būs pieņemama cena par labu kvalitāti). Līdz ar to tiks izskaustas mācību maksas dempinga iespējas.

Bezdarbniekiem lielāks ieguvums būs tas, ka viņi varēs izvēlēties profesiju, iestādi un vietu, kur mācīties. Ja bezdarbnieku interesēs konkrēta profesija, viņš varēs izmantot iespēju un brukt mācīties arī uz kaimiņu rajonu. Stipendija paredzēta līdzšinējā apmērā — 25 latu mēnesī, bet īres un transporta izdevumi tiks segti 50% apmērā (ne vairāk kā viens lats dienā).

Oktobra nogalē varētu būt zināmi konkursa rezultāti par piedāvātajām specialitātēm un mācību firmām. Tad arī sāks komplektēt mācību grupas.

Apkopos bezdarbnieku vēlmes

Informācija par bezdarbnieku vēlmēm tiks apkopota. Ja būs interese par konkrē-

tām profesijām, tiks veidotas grupas.

T.Saulītis stāsta, ka vairāk uzmanības tiks veltīts bezdarbnieku testēšanai, ko veiks profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra. Speciālisti, kas nodarbojas ar konkurētspējas paaugstināšanas jautājumiem, pastiprināti darbosies ar tiem cilvēkiem, kuri izteikuši vēlmi mācīties. Tādā veidā bezdarbnieki pirms kursu sākuma būs guvuši zināmu ievirzi, apguvuši dažādas pamatprasmes un motivāciju mācīties.

Projektā par apmācības nodrošināšanu sociālās atstumtības riska grupām valsts finansējums būs 20% apmērā, Eiropas sociālā fonda līdzekļi — 80%, bet pasākumiem konkurētspējas paaugstināšanai līdzekļi tiks sadalīti attiecīgi 25% un 75%.

Tikt pie algotajiem pagaidu sabiedriskajiem darbiem būs grūtāk

Subsidētās nodarbinātības jomā tradicionāli populārākie ir bijuši pagaidu algotie sabiedriskie darbi. Drīzumā tiks apstiprināti metodiskie norādījumi šo darbu organizēšanai. Darba devēji jau saņem vienotu pieteikuma veidlapu, bet līdz nākamās nedēļas beigām NVA var iesniegt pieteikumus nākamajam gadam.

Jāzina, ka tiks pieprasīti papildus dokumenti — Valsts ieņēmumu dienesta izziņa par nodokļu parādiem, iespējams, ka vajadzēs arī Uzņēmumu reģistra izziņu par to, vai uzņēmums neatrodas maksātnespējas, likvidācijas stāvoklī vai bankrota procesā. Šīs izziņas būs derīgas vienu mēnesi.

Algoto pagaidu sabiedrisko darbu īstenošanu izvēle notiks konkursa kārtībā divas reizes

gadā, ņemot vērā pieejamo finansējumu un dažādus citus kritērijus, piemēram, bezdarba līmeni un bezdarbnieku skaitu pašvaldībā. Paredzams, ka ņems vērā arī naudas summu, ko darba devējs apņemas maksāt bezdarbniekam virs minimālās algas. Vērtēs arī piedāvāto darbu sabiedrisko lietderību.

Cer, ka skolēni varēs strādāt arī nākamvasar

Augusta beigās Latvijā noslēdzās pilotprojekts «Darba prasmju apguve vasaras brīvaikā personām, kuŗas iegūst izglītību vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādēs». Šajā projektā piedalījās arī Preiļu rajona skolu jaunieši. Kā atzīst T.Saulītis, vēlmi strādāt vasarā bija izteikuši samērā maz skolēnu. Kā darba meklētāji pieteicās tikai 44 jaunieši no Preiļiem un 21 jaunieši no Līvāniem. Ar darba devējiem tika noslēgti 13 līgumi par visu rajonam atvēlētu finansējumu — 2500 latiem. Tas nozīmē, ka pilotprojekta ietvaros vasarā darbs tika piedāvāts 54 jauniešiem.

No darba ņēmējiem un darba devējiem tika saņemta pārsvarā pozitīvas atsauksmes, tiesa, jaunieši izteica vēlmes, lai nākamvasar tiktu dota iespēja strādāt vairāk nekā vienu mēnesi. Populārākie piedāvātie darbi bija lauksaimniecībā, dažādās tirdzniecības iestādēs, arī vairākos pašvaldības uzņēmumos.

Jauniešu nodarbinātības projekts tiks turpināts arī nākamvasar, T.Saulītis cer, ka skolēnu interese par iespējām strādāt būs lielāka, tāpēc aicina viņus nākamā gada pavasarī iet uz NVA un reģistrēties darba meklētāju statusā.

L.Kirillova

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Deviņos mēnešos iekasēti 52,6 miljoni latu

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes administrātie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts kopbudžetā 2004. gada 9 mēnešos sastāda 52,6 miljonus latu. Salīdzinot ar 2003. gada attiecīgajā periodā iekasēto, kopbudžeta ieņēmumi šogad ir pieauguši

par 7,7 miljoniem latu.

Valsts pamatbudžetā VID Latgales reģionālā iestāde iekasējusi 3,3 miljonus latu. Lielāko īpatsvaru valsts pamatbudžeta maksājumos sastāda uzņēmuma ienākuma nodoklis (UIN), kas iekasēts 2,7 miljoni latu apmērā.

Valsts Sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu ieņēmumi šā gada deviņos mēnešos sastāda 31,6 miljonus latu, kas ir par 4,2 miljoniem latu vairāk nekā attiecīgajā periodā pērn.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi sastāda 17,3 miljonus latu, kas par 2,8

miljoniem latu vairāk nekā 2003. gada attiecīgajā periodā.

Dabas resursu nodoklis iekasēts 371,3 tūkstoši latu apmērā, kas ir par 33,3 tūkstošiem latu vairāk nekā 2003. gada deviņos mēnešos.

VID LRI birojs

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Ražas laiks HESā – rudens un pavasaris

Cik rentabla nozare ir elektroenerģijas ražošana mazajās hidroelektrostacijās? Kāpēc mazo HES īpašniekiem tiek piedēvēti visi grēki upju postīšanā? Vai valstij tas nav pārāk dārgs prieks – maksāt dubultos tarifus par mazo HES saražoto enerģiju? Vai noregulētas domstarpības starp vietējo HES un to Līvānu iedzīvotāju daļu, kuru individuālās dzīvojamās mājas uzceltas tuvu Dubnas upei un kuras cieš pavasara palos? Uz šiem un citiem «Novadnieka» jautājumiem atbildēja SIA «Mežrozīte» un HES «Straume» direktors Juris Galvanovskis, kurš uz tikšanos ar žurnālistiem ieradās no Jelgavas.

Izrādot savu saimniecību, par kuras normālu darba gaitu ikdienā īpašnieka prombūtnes laikā rūpējas četri darbinieki, Juris Galvanovskis vispirms aicināja turbīnu telpā. Tajā darbojas patī spēkstacijas sirds – divas turbīnas. Viena no tām ražota Austrijā, otra tapusi Latvijā. Bet otrā turbinā, kas atvesta no Čehijas, apskatāma ārpusē. Speciālā skapī aiz stikla durvīm automātiskā režīmā darbojas kompjuters, kas uzrādā tajā brīdī ražotās elektroenerģijas daudzumu un ūdens līmeni. Tikšanās dienā upē plūda svaigi uzkrūšā un jau nokusušā sniega ūdeņi. Bet līmenis palika nemainīgs, jo automātiskā regulēšanas sistēma gādāja par to, lai turbīna pavērtu vairāk lāpstīņu un palielinātu caurteci. Ūdens nepietiek, tāpēc strādā tikai viena turbīna, stāstīja direktors. Kad ūdens ir pietiekami, darbojas visas trīs turbīnas.

Jura Galvanovska pavadībā bija iespējams uz Līvāniem atbraukt no cita skatu punkta. Piemēram, pastāvēt uz tiltiņa, zem kura tumša un dziļa dzelme, — ar slūžu palīdzību uzkrātais ūdens spēkstacijas apvedkanālā, bet virs galvas – jaunais tilts pāri Dubnai un nepārtrauktā strauvē plūstošās mašīnas. HES ekspluatācijas noteikumos paredzēts, ka ūdens līmenis var sasniegt 87,20 metrus virs jūras līmeņa. Ekstremālās situācijās uz isu brī-

di pieļaujams līmenis līdz 87,40 metriem. Ūdens līmeņa svārstības pieļaujamas tikai centimetru robežās.

Pēc diviem mēnešiem HES «Straume» apritēs trīs gadi, kopš tā nodota ekspluatācijā. Esmu apmierināts ar tās darbu, jo esam sasnieguši iecerēto rezultātu, atzina Juris Galvanovskis. Runājot par ienākumiem, uzņēmējs atzina, ka turbīnu iegāde (viens no tām maksāja 100 000 latu) un HES celtniecības darbi izmaksāja ļoti dārgi. Pagaidām peļņa tiek izlietota no bankām un Vides investīciju fondiem saņemto kredītu un to procentu dzēšanai. Maksājumi tiekot kārtoti ļoti sekmīgi.

Juris Galvanovskis uzskata, ka pēdējā laikā paustā negatīvā nostāja pret mazajām HES saistīta gan ar objektīviem, gan subjektīviem iemesliem. Daudzas HES uzsāka darboties, atjaunojot vecās, pat 50 gadus kalpojošās, turbīnas. Tām nav regulējošās sistēmas. Izmanto ūdeni, pēc tam aizveras un krāj ūdeni nākamajam darba ciklam. Tāpēc ūdens līmenis upē gan ceļas, gan kritas. Bez tam atsevišķu staciju īpašnieki, vēloties iegūt vairāk elektroenerģijas, tajā laikā, kad ūdens tiek uzkrāts, nenodrošina sanitāro ūdens caurteci, tādējādi pārkāpjot ekspluatācijas noteikumus. Attieksme pret HES saistīta arī ar politiskajām spēlēm un vienas vai otras partija atrašanos pie varas. Uzņēmējs ar pilnu at-

bildību apgalvoja, ka mazās elektroenerģijas, ja tās darbojas atbilstoši ekspluatācijas noteikumiem, nenodara tādu postu, kādā tās vaino. Kompleksā ar dabas aizsargājamiem resursiem jāizvērtē arī vieta, kur tās savulaik tika uzbūvētas. Tās nedrīkstot celt uz lašu upēm, nevajadzējis būvēt, piemēram, uz Gaujas. Jāizvērtē atsevišķi katra HES darbība, ir jāpārlicināts «Straumes» īpašnieks.

Līvānos esošā HES pērn saražoja elektroenerģiju 1 685 000 kilovatstundu apmērā, bet valstī ir arī tādas mazās spēkstacijas, kas saražo četrreiz mazāk, stāstīja uzņēmējs.

Valsts elektroenerģiju no mazajām spēkstacijām astoņu gadu periodā iepērk par dubulto tarifu. Uz 10 – 15 maziem spēkstacijām šis noteikums vairs neattiecas, jo tās jau pārsniegušas astoņu gadu robežu. Mazie HES saražo 1 – 2 procentus no kopējā elektroenerģijas daudzuma, un par to samaksātā summa ir adekvāta šim nelielajam daudzumam, uzskata Juris Galvanovskis. Savulaik šis tarifs tika noteikts saistībā ar koģenerācijas (ar vēja spēku darbināto elektroenerģiju) iekārtām, veicinot šo iekārtu ražošanu pašu valstī. Taču iznācis otrādi – «vējenēs» uzstādītas pārsvarā ārzemēs iepirkas iekārtas, un tām paredzētie līdzekļi nonāk investoru rokās.

Uz tikšanos ar žurnālistiem Juris Galvanovskis ieradās ar dokumentu paketi, lai uzskatīti pierādītu, kas veikts vietējo iedzīvotāju saimniecību aizsargāšanā no plūdiem. Tādi dokumenti iesniegti arī domei. Izveidota desmit pagrabu hidroizolācija Draudzības, Fabrikas, Liču, Upmalas un Dubnas ielas dzīvojamās mājās. Atsevišķu māju īpašniekiem izmaksāta kompensāci-

ja pagrabu hidroizolācijas izmaksu segšanai, uzvesta zeme, savesta kārtībā aka, veikti atkritumu savākšanas darbi HES ūdenstilpnē, šim nolūkam iegādāta laiva. Darbi uzņēmumam izmaksājuši 200 000 latus. Fiziskajām un juridiskajām personām, kuru nekustamie īpašumi atrodas Straumes HES ietekmes zonā, izsniegti garantijas raksti. Uzbūvēts ceļš zem dzelzceļa tilta un izveidota caurteka, ieskaitīts ziedojums 500 latu apmērā domes budžetā krasta labiekārtošanai, nojauktas vecās barakas tipa ēkas, 1300 lati ieguldīti pilnietas infrastruktūras attīstībai, katru gadu tiek veikta HES īpašuma civiltiesiskā apdrošināšana. Klāt pievienotajos atzinumos no dzīvokļu un komunālās saimniecības pētniecības institūta, no vides valsts inspekcijas un Daugavpils vides reģionālās pārvaldes var pārlicināties, ka HES «Straume» darbība pret vidi ir saudzīga.

Zemniekiem ražas laiks ir rudenī, bet elektroenerģijas ražotājiem – pavasarī un rudenī, kad vairāk ūdens. Tomēr «Straume» pavasarī palu laikā nestrādā, jo Dubnā no Daugavas ieplūst liels ūdens masas, spēkstacijā nav ūdens krituma. HESu vērtīgi apvainot palu nedarbos, īstenībā tā ir Daugavas vaina.

SIA «Mežrozīte» nodarbojas ne tikai ar elektroenerģijas iegūvi, bet arī ražo kokogļu briketes. Uzbūvēta biodīzeļdegvielas ražotne, un patlaban eksperimentālā partija tiek testēta. To iegūst no rapša eļļas, kā arī no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas lielākajos ēdināšanas uzņēmumos izmantotās cepamās eļļas. Nobeigumam tuvojas arī viesu nama būvdarbi Jelgavas tuvumā.

L.Rancāne

Tas, ko neaizmirst

Visai agri māte daba pavērusi vārtus uz Ziemeļpolu, ļaujot salam pa naktīm rādīt savu raksturu. Minus 5 – 7 grādi oktobra vidū, biežais sniegs uz nenokritušām lapām, kas tik lielus postdarbus nodarījis Vidzemes elektrosaimniecībā, liecina par dabas pēdējā laika divainībām. Atcerēsimies, ka, savukārt, pavasari, tieši 25. martā, kad zeme un koki vēl bija kaili, pavisam bargi uzbārās pirmais šī gada pērkonis. Grūti prognozēt, kādus nepatīkamus pārsteigumus daba sagādājusī Baltijas klimatam.

Ir ļaudis, kas ļauni priecājas par tiem, kuri mājas sabūvējuši pašā jūras krastā. Sak, vai tad nemaz neklausās viedo dabas pētnieku teiktajā, ka agri vai vēl, bet jūra noskalos un dzelme apris viņu īpašumus, jo ūdens metru pēc metra pakāpeniski applūdinā sauszemi. Likumīga vai nelikumīga celtniecība, ar to lai tiek galā attiecīgas instances, bet ļaunuma vēlēšana, piesaukšana vai cerēšana uz to gan ir pavisam cita lieta, kas kā bumerangs pie paša vien atgriežas. Pēdējo gadu laikā regulāri iznāk sarunāties ar cilvēkiem, gatavojot kārtējo nedēļas intervju. Ļoti daudzi no intervju varoņiem uz jautājumu, ko jūs uzskatāt par savas dzīves moto, atbild, ka visu mūžu centušies ievērot principu — nenodarīt otram cilvēkam ļaunu, to, ko negribētu piedzīvot paši.

Šajā sakarībā ienāca prātā kādas vecas tantītes žēlošanās par to, ka visi viņu aizmirsuši. Pametuši, neliēši tādi. Ciemos neatnāk, pašu neuzaicina. Neuzlūdz ne uz kāzām, ne bērēm, nepieklauvē pie durvīm, lai uz jauno ievārijumu pasauktu vai lai paprasītu, ko atnest no veikala.

Bet tā jau tajā pasaulē iekārtots, — vecums ir tāds, kādu ar savu dzīvi pats nopelnīsi. Nav jau šī grūtdiene vienīgā tāda, — ar etiķainu un žultainu attieksmi pret pasauli. Lūk, pa ietvi no skolas steidzas pirmklasnieču bariņš. No aizmugures puīšļi. Ķircinoties un ķīcinoties. Skučēni brīžiem pamūk, bet tad atkal pielaiž puikas tuvāk. No mirdzošajām acīm, dzirkstošajiem smiekliem un krāsaino cepuru pušķu lēkāšanas, no pārpārēm plūstošā dzīvesprieka visa iela gaiša. Bet pretī kā nomākusies, ledaina, decembra diena, svariņa, veca kundze, kas par svētu pienākumu uzskata bargi nokaunināt gan meitenes, gan puīšļus. Kā nu tā var un kā nu tā drīkst, kas gan tā par uzvedību uz ielas! Gaišie, vieglie smieklī saplok. Kā tādas samtenītes nakts salnā. Viens aiziet ar izpildīta pienākuma apziņu, otrs sarūgtināts. Zinu, ka bargā rājēja ar laiku noteikti piederēs pie to ļaužu grupas, kuri žēlosies par aizmirstību un pamestību.

Mums katram ir zināmas vecmāmiņas, radu un kaimiņu tantītes, pie kurām patīk paciemoties, ienākt, apjautāties, kā viņām klājas, piesolīties palīgā. Viņas ap sevi izstāro siltumu un labestību. Viņām nav jāžēlojas par vientulību. Pat tām, kurām nav bijis savas ģimenes un savu atvasiņu. Lielie radu bērni, kas izauguši un jau tikuši pie saviem auto, aizvīzina pie daktera, uz baznīcu, aizved pie tuvinieku kapu kopiņām. Palīdz iekūņoties mašīnā ar visiem krukliem un spieķiem, atbalsta uz stāvajām baznīcas kāpnēm. Nopērk, atnes, izstāsta. Aizved ciemos uz savām mājām. Palīdz sagādāt mobilos telefonus, kaut arī tos lētākos, lai ērtāk sazināties.

Pazīstu tantīti pēc astoņdesmit gadiem, pie kuras pagalmā sestdienās un svētdienās dārgas automašīnas nomaina viena otru. No Rīgas, no Siguldas. Viņai nekad nav bijis savu bērnu. Bet visi kaimiņu bērni un jaunieši, visas radu atvases, kam pašiem tagad matus sāk balināt pirmā rudens sarma, no tantītes nekad nav dzirdējuši citu uzrunu, kā tikai – bērniņ. Vai arī, – mīlo bērniņ. Man pat liekas, viņi visi no tālienes arī atskrien tāpēc, lai nepalaistu garām nevienu «mīlo bērniņ», jo Dieva grāmatā jau saskaitīts, cik katram to vēl tiks.

Bērnu sirsniņās iegulst un uz gadiem paliek gan tas labais, gan izsmējīgais un bargais vārds. Liekas, kas nu tur liels, kliegt, rāt, ļauni nopelt un aprunāt vai izsmiet bērnu, pusaudzi. Bet iet gadi. Bērns izaug. Nekur jau nav palicis tas, ko viņš ir dzirdējis vai saņēmis no sveša vai arī tuva cilvēka. Un tad vairs nekas nepiespiedīs ar mīlestību atmaksāt ļaunumu. Tāpēc katreiz, kad no kāda nākas dzirdēt rūgtu gaušanos par pamestību vai aizmirstību, man nākas domāt par mīlestību. Mīlestību neaizmirst. Ja tā ir dāvināta. Ja tās tomēr nebija, tad nav ko arī saņemt atpakaļ.

L.Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos	Līvānos	Preiļos
Gaļa, zivis, olas							
Gurna gaļa	1,79	1,90-2,0	Teļa gaļa	—	1,50-2,05	Dzērvenes	0,70-0,75
Plecs	1,60	1,65	Līdakas (sv.)	—	0,80	Tomāti	0,25-0,55
Kakla karbonāde	2,35	2,30	Raudas, asari	—	0,60	Puravi	0,50-0,80
Karbonāde	2,50-2,75	2,70	Karpas	—	1,20	Sipoli	0,20-0,40
Kārtaine	1,55	1,65	Paipalu olas	—	1,20 (20 gab.)	Zaļumi	0,10 (bunt.)
Speķis	0,90-1,05	1,25	Olas	0,70	—	Ķiploki	0,15
Galva	0,70	0,60	Piņš	0,20	—	Kabači	0,20-0,30
Stilbiņi	—	1,10-1,20	Krējums	1,0	—	Rāceņi, kāji	0,40
Kājas	—	0,75-0,80	Sviests	1,70	—	Puņiņas	0,70
Ribiņas	1,45	1,10-1,20	Biezpiens	0,90	—	Linsēklu eļļa	—
Kauli	0,70	0,40-1,10	Siers	1,70	—	Linsēklu rauši	—
Aknas	1,30	1,35-1,40				Auzas	—
Sirds	—	1,30	Dārzeni, augļi, ogas			Mieži, kvieši	0,10
Plaušas	—	0,80	Kartupeļi	0,10-0,15	0,08-0,12	Linsēklas	—
Nieres	—	0,70-0,80	Bietes	0,20	0,15	Medus	2,20-2,50
Tauki	—	0,70-0,80	Burkāni	0,20	0,25	Cidonijas	0,25
Maltā gaļa	—	1,75	Kāposti	0,20	0,10-0,12	Aliča	0,20 (0,5 l)
Aitas gaļa	—	1,85-2,10	Skābēti kāposti	0,40	0,40	Āboli	0,40-0,50
			Smiltsērķšķi	—	0,50 (0,5l)	Vārtas bietes	0,30
			Paprika	0,80	0,50		

LĪVĀNU NOVADĀ

Līvāniešiem būs sava sporta skola

Līvānu novada dome pieņēmusi lēmumu par Līvānu sporta skolas izveidi. Līdz šim novada bērni un jaunieši nodarbojās rajona sporta kluba «Cerība» nodaļās, kuru treniņgrupas izveidotas Līvānos. Novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, «Novadniekam» pamatojot sporta skolas izveides nepieciešamību, stāstīja, ka šī iecere radusies, domājot par jaunās paaudzes attīstību un brīvā laika pavadīšanas iespējām.

Sporta skolas dibinātājs ir Līvānu novada dome, teica Andris Vaivods. Sporta skola būs pieejama arī apkārtējo pašvaldību bērniem un jauniešiem. Vēlēšanos izmantot Līvānu sporta skolu jau patlaban izteikusi Jersikas pagasta padome. Skola tiks veidota uz topošās sporta zāles bāzes, kas tiek būvēta Līvānu 1. vidusskolā.

Visas treniņu grupas, kas patlaban darbojas Līvānos, bet juridiski skaitījās sporta kluba «Cerība» pakļautībā, arī veidos jaunās sporta skolas audzēkņu un pedagoģu sastāvu.

Pirms lēmuma pieņemšanas par labu sporta skolas dibināšanai tika noskaidrots visu treneru, kas nodarbojas ar Līvānu bērniem, viedoklis, stāstīja domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Šie cilvēki ir pietiekoši pieredzējuši speciālisti treniņu un sacensību organizēšanā, lai sniegtu kompetentu atbildi uz jautājumu, — vai Līvānos ir vajadzīga sava sporta skola. Visu treneru atzinums ir bijis viennozīmīgs — vajadzīga.

Līvānu sporta skolas dibināšanas organizatoriskie darbi patlaban jau ir tādā stadijā, ka saņemts rajona padomes atbalsts, kā arī rajona izglītības pārvaldes atļauja. Ar abām instancēm saskaņots arī izstrādātais sporta skolas nolikums. Šie un citi dokumenti sagatavoti iesniegšanai Izglītības un zinātnes ministrijā, kas tiks izdarīts jau tuvākajā laikā. Patlaban akreditācijai tiek gatavotas nodarbošanās programmas. Atbildība par tām uzticēta sporta darba speciālistei Māritei Vilcānei.

Pirms tik svarīga darba uzsākšanas, kas attiecas nevis uz dažiem mēnešiem vai pāris gadiem, bet uz garāku laika periodu un tālu nākotni, viss tika ilgstoši un rūpīgi apsvērts un analizēts. Andris Vaivods pēc pieredzes devies pat uz Alūksnes pilsētas sporta skolu, kuru vada kādreizējais līvānietis. Alūksnē vairs neesot nevienas rajona padomes iestādes, tās visas pārņēmusi pilsēta. Sīki izpētījis skolas darbību, dokumentus, kas saistīti ar tās dibināšanu un pastāvēšanu. Gatavojot Līvānu sporta skolas nolikumu, par pamatu ņemts alūksniešu nolikums. Izmantota arī Kandavas pieredze.

Sporta skolas valstī lielākoties darbojas rajonu centru pilsētās, bet Kandavas situācija ir līdzīga Līvāniem, tur nodibināta sporta skola novada vajadzībām. Vērā tika ņemts arī rajona sporta kluba «Cerība» nolikums.

Paredzēts, ka Līvānu sporta skola uzsāks darbu 2005. gada 1. janvārī. Pirmajos divos darbības gados skolas direktors, grāmatvedis un metodiskis netiks algoti no valsts. Darba samaksu šīs amatpersonas saņems no pašvaldības budžeta. Direktoram un metodiskim paredzēta pilna likme, grāmatvedim — puslikme. Direktora kandidatūras izvēle notiks konkursa kārtībā. Pedagoģu algām līdzekļi piešķirti no valsts.

Uzskatu, ka skolas finansēšanā jāiesaistās gan novada domei, gan arī rajona padomei, ko esmu lūdzis ņemt vērā, veidojot nākamā gada rajona budžetu, teica Andris Vaivods. Nauda seko skolēnam, valsts to paredz atbilstoši visu skolēnu skaitam rajonā.

Andris Vaivods prognozē, ka Līvānu sporta skolā nodarbošies apmēram 200 audzēkņu. Līdztekus tradicionālajām vieglatlētikas, basketbola un citām sporta spēļu nodaļām ar laiku paredzēts izveidot arī jaunas nodaļas, iekļaujot arī sporta klubus, kas līdz šim nebija rajona sporta kluba «Cerība» sastāvā. Tas attiecas uz taekvondo, kikkboxu un citiem sporta veidiem, kā arī uz sporta deju klubu. Izstrādāsim attiecīgas programmas, pierādīsim, ka šīs grupas šeit pastāv un ļoti aktīvi darbojas, atzina pašvaldības vadītājs.

Vienīgās bažas, kas nomāc, ir joprojām sliktā sporta bāze. Līvānos nav normāla stadiona pie skolām, un arī otrs stadions neatbilst nekādām laikmetīgām prasībām. Abu vidusskolu sporta zāļu izmantošanas grafiks ir sadalīts pa stundām un minūtēm. Tajās notiek gan mācību plānā paredzētās sporta stundas, gan arī treniņi sporta kluba «Cerība» grupām. Trenerus ne vienmēr apmierināja sporta kluba un mācību iestāžu savstarpējie līgumi par zāļu izmantošanu, un arī tas bijis viens no iemesliem savas sporta skolas dibināšanai.

Andris Vaivods uzskata, ka savas sporta skolas nodibināšana nenozīmē, ka tiks pārtraukti sakari ar «Cerību». Tiem esot jābūt vēl ciešākiem. Viņš ir pārliecināts, ka «Cerības» ēkas un telpas, tāpat kā klubam piederošo sporta inventāru būs tiesības izmantot visu rajona pašvaldību iedzīvotājiem.

Patlaban vēl nav strikti izlemts, vai nodarbošanās būs par maksu. Bērnu nodarbošanās ar sportu ģimenēm ir dārgs prieks, jo jāsedz sacensību braucienu izdevumi, jāiegādājas inventārs. Tas, vai jānosaka mācību maksa, vēl tiks izlemts, un galavārds piederēs deputātiem.

Atbrīvošanas piemineklis ieņems savu kādreizējo vietu

Pēc mēneša Līvānos paredzēta atjaunotā Atbrīvošanas pieminekļa atklāšana. Patlaban pieminekļa pamatni ieskauj dēļu veidnes un sastatnes. Notiek tā pamatnes betonēšanas darbi. Bet jau 18. novembrī, Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienā, šeit būs iekārtota svinīga vieta, kur nolikt ziedus, degošas sveces, pieminot 85. gadadienu kopš pilsētas atbrīvošanas no lieliniekiem.

Atbrīvošanas piemineklis Līvānos tika atklāts 1935. gadā. Pilsētas iedzīvotāji ar šo pieminekli vēlējās izteikt savu pateicību un cieņu gan kritušajiem, gan dzīvi palikušajiem karavīriem, kas atbrīvoja Līvānus no lieliniekiem 1919. gadā.

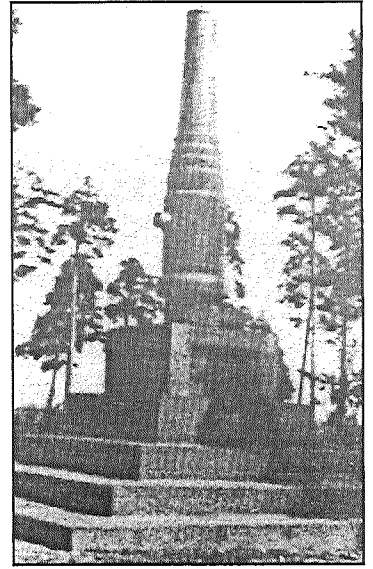
Lielinieki Latgalē bija izveidojuši nocietinājuma līniju «Līvāni – Rudzāti – Tiltagals – Lielstrodi». Sevišķi stipri tika nocietināta pieeja Līvāniem, tāpēc Latvijas armijai Līvānu ieņemšana bija ļoti svarīga tālākām uzbrukuma operācijām Latgales atbrīvošanā. 1919. gada 14. jūlijā notika viena no lielākajām kaujām par Līvāniem, bet tā bija nesekmīga. Uzbrukums tika atkārtots 26. augustā, bet arī šoreiz pilsētas atbrīvošana neizdevās. Un tikai 1919. gada 3. oktobrī Jelgavas kājnieku pulkam izdevās ieņemt Līvānus. Kaujās par

Līvānu atbrīvošanu kritušie karavīri tika apbedīti Līvānu brāļu kapos, kur 1935. gada 9. jūnijā tika atklāts Atbrīvošanas piemineklis. Tā autors bija arhitekts Pāvils Dreimanis.

Nepieciešamie līdzekļi tika savākti ar ziedojumiem. Piemineklis izmaksāja 3000 latu. Naudu šim nolūkam ziedoja privātpersonas, draudzes, sabiedriskas organizācijas. Atbrīvošanas piemineklis sastāvēja no vairākpakāpju postamenta, uz kura bija uzstādīts lielgabala stobrs.

Padomju okupācijas laikā, 1950. gadā, piemineklis tika demontēts, lielgabala stobru sagrieza metāllūžņos. Pēc neatkarības atgūšanas atdzima ideja par pieminekļa atjaunošanu, īpaši par to iestājās gados vecākās paaudzes pārstāvji. Viņiem nebija pieņemams arī pašvaldības ierosinātais priekšlikums par piemiņas plāksnes uzlikšanu pieminekļa vietā.

2003. gadā Līvānu novada dome pieņēma lēmumu par pieminekļa atjaunošanas komisijas izveidošanu. Latvijā tika sameklēts līdzīgs lielgabala stobrs. Tas ir nopirkts un atgādāts uz Līvāniem. Šim nolūkam no domes budžeta iztērēti 3,5 tūkstoši latu. Kopējās pieminekļa atjaunošanas izmaksas sastāda 39 tūkstošus latu. Sākotnēji paredzētā tāme ir bijusi lielāka, taču samazināta, atmetot iecerētās ekskluzīvās lietas, kā piemēram, granīta bruģa ierīkoša-

● Tā izskatījās Atbrīvošanas piemineklis Līvānos apmēram pirms 65 gadiem.

nu, postamenta veidošanu no granīta blūkiem. Tie aizstāti ar granīta plāksnēm. Projektu izstrādāja birojs «Vecumnieks & Bērziņi».

Atbrīvošanas pieminekļa atjaunošanas darbu ģenerālzņēmējs ir SIA «Ošukalns Celtniecība», kas veic pieminekļa postamenta betonēšanu, apšūšanu ar granīta plāksnēm, stobra uzstādīšanu, atbalsta sienas izveidošanu, upurtrauka ierīkošanu un bruģa izveidošanu. Šie darbi ietilpst pieminekļa atjaunošanas pirmajā kārtā. Otrajā kārtā tiks veikta apkārtnes labiekārtošana.

Atmiņas zaimošana

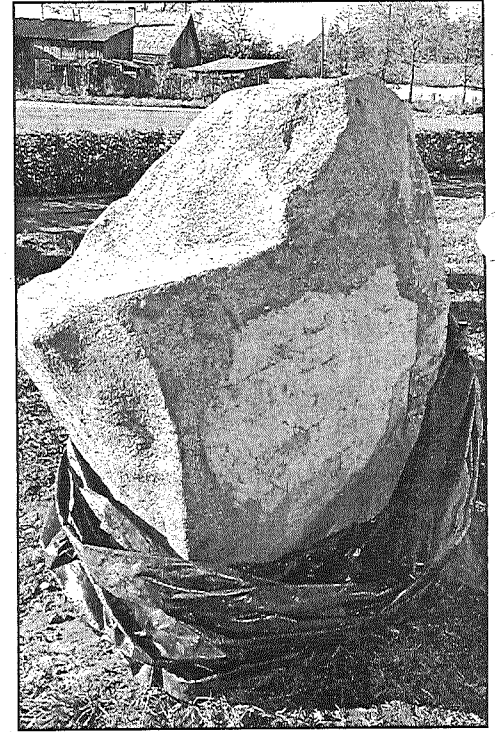
Melnā plēvē ietītais un ar šņori apsaitētais akmens, kas patlaban redzams Rīgas ielas malā pie SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība», vecāka gadagājuma iedzīvotājos radījis negatīvas emocijas. Tieši tāpēc daži neapmierināti līvānieši griežās «Novadnieka» redakcijā.

Šie cilvēki ļoti pārzina ne tik senu pilsētas pagātņi, kad šis akmens tika uzstādīts skvērā pretī 1. vidusskolai un bija veltīts Līvānu atbrīvotājiem no vācu fašistiskajiem iebrucējiem. Tiesa, pēdējos 12 – 13 gadus akmens šeit vairs neatradās, jo atmodas laikā klusi un mierīgi pēc pilsētas varas lēmuma tika novākti. Acīmredzot, tikpat mierīgi tas būtu nogrimis vēstures aizmirstībā, ja pēkšņi netiktu celts dienas gaismā citiem nolūkiem. Šajā gadījumā, — lai uz tā tiktu piestiprināts uzņēmuma nosaukums «SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība». Uzņēmuma rīkotājdirektors Aleksandrs Jevdokimovs «Novadniekam» šo mērķi nemaz neslēpa. Manuprāt, akmenim pašlaik ir tikai pati akmens vērtība, un nekas vairāk, viņš teica telefonsarunā. Gadu gadiem tas atradies komunālās saimniecības teritorijā, bijis noliets ar darvu, nosmērēts, pa daļai aprausts ar zemi un zem dažādiem krāmiem, viņš stāstīja. Šo uzņēmumu Aleksandrs Jevdokimovs vada divus gadus. Organizējās teritorijas sakārtošanu, tad arī akmens atrasts. Burti uz tā bijuši izdrupuši un nesalasāmi. Pēc pamatīgas attīrīšanas un uzraksta noslīpēšanas nolemts akmeni celt

dienas gaismā un izmantot kā iespaidīgu uzņēmuma vizītkarti. Jau izgatavots uzraksts, kas tuvākajā laikā tiks pie akmens piestiprināts. Akmens no šīs vietas netiks aizvākts, un uz tā atradīsies uzņēmuma nosaukums, rīkotājdirektors strikti pielika punktu sarunai.

Aptaujātie gados jaunāki līvānieši par šo akmeni zināja visai maz. Pilsētā esot daudz piemiņas vietu, kas saistītas ar dažādiem vēstures posmiem, — ar 1905., 1919., 1940. gadu, bet par šo akmeni neko lāgā nezinot. Savukārt pilsētas bibliotēkā, kurā pēc tā darbinieces stāstītā, visi novadpētniecības materiāli saistībā ar pilsētas vēsturi esot ievadīti datorā un kur pieejama pilnīgi visa informācija par Līvāniem, žurnāliste saņēma atbildi, ka informāciju par šo objektu varot sniegt pēc dienas vai divām. Tē nu bija moderno bibliotēku automatizācijas priekšrocības.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā, kur tik smalku informācijas tehnoloģiju nav, un darbinieces ar rokām pāršķir avižu kompleksus, kā arī kartotēkas, pusstundas laikā tika atrasts vajadzīgais materiāls. Izrādās, ka šis akmens tika uzstādīts 1984. gada augustā sakarā ar 40. gadadienu

● Daļa no Līvānu iedzīvotājiem ir sašutuši par kādreizējā piemiņas akmens pārvērtībām un tā jaunajām funkcijām. Foto: M. Rukosujevs

kopš pilsētas atbrīvošanas no vācu fašistiskajiem iebrucējiem. Uz tā bija uzraksts latviešu un krievu valodā «Mūžīga slava 2. Baltijas frontes vienību un daļu karavīriem Līvānu atbrīvotājiem no vācu fašistiskajiem iebrucējiem 1944. gada 1. augustā».

Vēsturi nevar zaimot. Ja mums nav vēlēšanās kādus atsevišķus tās posmus cildināt, tad nav arī tiesību tos noliet ar piķi vai ar kaltu izkalt no atmiņas. Bet līvāniešiem pašiem vēlreiz jāizlemj, ko darīt ar šo akmeni.

INFORMĀCIJA

Draudzīgā aicinājuma balvas rajona skolām

Trīs Draudzīgā aicinājuma balvas, kas liecina par skolēnu izcilām sekmēm un skolotāju augsto ieguldījumu mācību darbā, ieguvušas Preiļu rajona izglītības iestādes.

No pilsētu skolām Draudzīgā aicinājuma balva – Pūce — pasniegta Preiļu Valsts ģimnāzijai, kas skolu reitinga tabulā šajā grupā ierindojusies otrajā vietā valstī. Lauku skolu grupā gandarījuma balva – Globuss – piešķirta Rudzātu vidusskolai, kas ir sestajā vietā, bet cerības balva — Stikla kalns – Jaunsilavas pamatskolai, kas kļuvusi par devīto labāko mācību iestādi.

Skolas vērtē trijās kategorijās: lauku skola, pilsētas skola un republikāniskā pilsētas skola. Katrā no šīm grupām balvas tiek piešķirtas 12 labākajām mācību iestādēm. Pirmo trīs vietu ieguvējas saņem Draudzīgā aicinājuma pūces, 4.-6. vietas ieguvējas tiek apbalvotas ar gandarījuma balvu Globuss. Skolām no 7. līdz 9. vietai šogad pirmo reizi pasniegta cerības balva Stikla kalns. Šīs balvas autors ir līvānietis Jānis Kotlers. Bet 10.-12. vietas ieguvēji saņēma ceļamaizes balvu – adrešu vāciņus, kuros ierakstīti visu skolu sasniegumi.

Laureātu godināšana notika Nacionālajā operā, uz kuru bija devušies arī Preiļu Valsts ģimnāzijas, Rudzātu vidusskolas un Jaunsilavas pamatskolas direktori, skolotāji un skolēni, kuru sasnieguši teicamus rezultātus mācībās. Klātesošos sveica Draudzīgā aicinājuma fonda priekšsēdētājs Jānis Endeļe.

Draudzīgā aicinājuma balva pastāv kopš 1994. gada. Septiņus gadus pēc kārtas dažādas pakāpes apbalvojumus saņēmusi Preiļu Valsts ģimnāzija, ierindojoties valsts labāko pilsētu skolu desmitniekā. Skolas direktora vietniece mācību darbā Valentīna Pastare informēja, ka Pūce ģimnāzijā jau «iedzīvojusies», jo tā uz skolu atceļoja arī 2003. gadā par skolu reitingu tabulā iegūto trešo vietu. Šī gada balvas kaldināšanā piedalījās

● Skolu direktoru vietnieki izglītības jomā ir pedagogi, no kuriem atkarīga mācību darba organizēšana. Ar Draudzīgā aicinājuma balvām – Pūci, Globusu un Stikla kalnu – Preiļu Valsts ģimnāzijas direktora vietniece Valentīna Pastare (no kreisās), Rudzātu vidusskolas direktora vietniece Ruta Vilcāne un Jaunsilavas pamatskolas direktora vietniece Mārīte Bronka.

Foto: M.Rukosujevs

2003./2004. mācību gada olimpiāžu laureāti Jānis Timošenko, Andrejs Sabanskis, Sindijs Anspoks, Oksana Kirsanova, Jānis Šīlis, zinātnisko darbu autori Dace Čodare, Antra Ivanāne un viņu skolotāji. Arī visu valsts skolu kop-savilkumā PVĢ ir labi rezultāti, — tā ierindojas septītajā vietā.

Draudzīgā aicinājuma balvu piešķiršana un ar to saistītās izglītības iestāžu reitings, kurā skolas tiek salīdzinātas pēc skolēnu sasniegumiem mācību olimpiādēs un zinātniskajos darbos, valstī ir vienīgais. Tas parāda, kā skolēni un skolotāji pilnveidojas, un kādas ir viņu spējas, atzina Valentīna Pastare.

Sesto vietu lauku skolā grupā ieguvām, jo mūsu skolēni veiksmīgi piedalījās atklātajā matemātikas valsts olimpiādē, kā arī valsts olimpiādēs, «Novadniekam» stāstīja Rudzātu vidusskolas direktora vietniece Ruta Vilcāne. Sandis Vilcāns teicamus panākumus guva bioloģijā, Mārtiņš Sprīngis un Vita Budencova – matemātikā. Skolas pedagogu darbs ir orientēts uz to, lai katrs skolēns varētu attīstīt sevi interesējošā jomā, teica vietniece. Daudz tiek strādāts ar talantīgiem skolēniem, kuri uz indi-

viduālām nodarbībām skolā ierodas pat brīvlaikā.

Jaunsilavu pamatskolas direktora vietniece mācību darbā Mārīte Bronka puda uzskatu, ka balva – Stikla kalns — nopelnīta ar visa skolas kolektīva līdzdalību. Pamatskolām ir grūti sacensties ar vidusskolām, atzina vietniece, jo skolēniem nav jāizstrādā zinātniski pētnieciskie darbi, kas dod punktus reitinga tabulai, bet Jaunsilavas skolēns Kristaps Bivbāns veiksmīgi piedalījies biznesa plānu konkursā, izcīnot otro vietu. Labi rezultāti gūti arī atklātajā matemātikas olimpiādē. Jānis Bronka olimpiādē saņēma atzinību. Sviņīgajā balvas pasniegšanas ceremonijā Jaunsilavas pamatskolu pārstāvēja arī Kārlis Malceniņš un Armands Ancāns, kas mācībās gūst ļoti labas sekmes. Jaunsilavas pamatskola arī 2002. gadā saņēma ceļojošo Pūci.

Kopīgajā valsts skolu reitinga tabulā, kurā rezultāti uzskaitīti līdz 254. vietai, ar 87. kārtas numuru lasāms Preiļu 1. pamatskolas nosaukums. Reitinga tabulā iekļuvusi arī Salas pamatskola, Preiļu 2. vidusskola, Līvānu 1. vidusskola.

L.Rancāne

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Jautājums. Kādu attaisnojuma dokumentu ir jāizdod dārkopības kooperatīvās sabiedrības kasiem, iekasējot biedra naudu no dārkopības kooperatīvās sabiedrības biedriem?

Atbilde. Iekasējot biedra naudu, kooperatīvām sabiedrībām (dārkopības, garāžu u.c.) kā attaisnojuma dokumentu ir jāizsniedz numurētu un Valsts ienākumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrētu kvīti. Šo kārtību nosaka VID 28.01.2004. rīkojuma nr. 150 «Par atbrīvošanu no kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un

iekārtu lietošanas» 3.13. punkts.

Jautājums. Kādu attaisnojuma dokumentu ir jāizsniedz maksas tualetēs par pakalpojumu sniegšanu?

Atbilde. Juridiskām un fiziskām personām, kuras sniedz maksas tuales pakalpojumus, par saņemto samaksu jāizsniedz numurētu un Valsts ienākumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrētu biļeti.

Šo kārtību nosaka VID 28.01.2004. rīkojuma nr. 150 «Par atbrīvošanu no kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas» 5.10. punkts.

VID 28.01.2004. rīkojumā nr. 150 «Par atbrīvošanu no kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas» ir noteikti darījumu apliecinājošo dokumentu veidi, kurus no obligātās kases aparātu lietošanas atbrīvotie nodokļu maksātāji noformē nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai, ja netiek lietots kases aparāts. (Rīkojums publicēts laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» 30.01.2004. un stājās spēkā 31.01.2004.)

I.Pundure,
VID Latgales reģionālās
iestādes biroja priekšniece

● REKLĀMRAKSTS

Kā vislabāk noguldīt naudu?

● Hipotēku bankas Preiļu filiāles vadītāja Evģēnija Ļeonoviča.

Zeķē vai bankā?

Par naudas krāšanu zeķē un ar to saistītām nebūšanām sacerēts ne mazums anekdožu. Tomēr katrā anekdotē slēpjas arī daļa patiesības – vēl arvien daudzi no mums, padzirdējuši, ka rads vai draugs noguldījis savus iekrājumus bankā, domīgi šūpos galvu un vaicās: «Bet vai tas ir droši? Un kā ir ar izdevīgumu?» Protams, visiem skaidrs, ka naudas glabāšana zeķē ir pagalam nedrošs un neizdevīgs pasākums, bet, pirms uzticēt savus iekrājumus kādai no komercbankām, daudzi vēl un vēlreiz apsvērs visus «par» un «pret».

Katra paša interesēs ir pavērot un uzzināt, kas ir katras bankas īpašnieki, kādi cilvēki strādā šajās bankās, vai viņiem ir pietiekami liela pieredze. Ikvienam ir brīva iespēja izvēlēties starp daudzajām Latvijas bankām, kuru īpašnieki ir somu, zviedru vai vācu lielās bankas un kuras paplašinājušas savu tīklu Latvijā. Ir arī iespēja izvēlēties starp lielākām un mazākām vietējiem uzņēmējiem piederošām bankām.

Valsts garantēta drošība

Tomēr starp visām citām bankām ir tikai viena mūsu valstij pilnībā piederoša banka – Hipotēku banka, kuras mērķi un uzdevumi ir saistīti tikai un vienīgi ar Latvijas tautsaimniecības attīstību un iedzīvotāju dzīves līmeņa paaugstināšanu. Daudziem Latvijas iedzīvotājiem droši vien ir arī svarīga apziņa, ka viņu naudiņa dod labumu visas valsts tautsaimniecības attīstībai, un nekādas naudas reformas un laiku maiņas to nespēs mainīt – klients vienmēr saņems savu ieguldīto pamatsummu ar procentiem tādā valūtā, kādā pats vēlēšies.

Kā viegli noprast, par noguldījumu drošību pilnīgu pārliecību vēlēšies gūt ikviens noguldītājs. Hipotēku banka uz šādām klientu rūpēm allaž raudzījies ar visdziļāko nopietnību, tāpēc jau kopš savas darbības sākumiem par galveno pamatprincipu izraudzījies klientu naudas drošību, kas sasniedzama, ievērojot konservatīvu piesardzību visos darījumos. Hipotēku banka iesaistījies dažādos projektos, kas vērsti uz iedzīvotāju labklājības pieaugumu, un pārliecinoši pierādījis sevi kā vienu no stabilākajām bankām Latvijā.

Banka palīdz izvēlēties

Otrs visbiežāk uzdotais jautājums ir: «Cik tas būs izdevīgi»? Atbildēt uz šādu jautājumu nebūt nav vienkārši, jo mūsdienās pastāv milzums iespēju, kur var investēt savus līdzekļus. Tomēr, izsverot dažādo iespēju riska pakāpi, noguldījums bankā izvirzās līderos. Lai izvēlētos un ieteiktu jums visienesīgāko noguldījuma veidu, bankai jāzina jūsu konkrētās vēlmes un iespējas. Viens ir skaidrs – lai arī kādu noguldījumu jūs izvēlētos, jo lielāka būs noguldījuma summa un ilgāks tā termiņš, jo lielākus procentus jūs nopelnīsiet.

Šī rudens labākā izvēle – Ozols

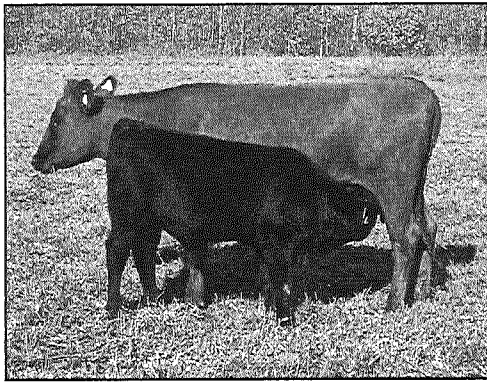
Turpinot veiksmīgi iesākto tradīciju, jau sesto gadu rudenī Hipotēku banka piedāvā īpašu naudas noguldījumu *Ozols*. Šī pakalpojuma un tam izvēlēta nosaukuma pamatā ir noguldījumu drošība un stabilitāte. Sākot jau ar pirmo *Ozola* darbības gadu, tas izpelnījās lielu mūsu klientu atsaucību un joprojām ir viens no populārākajiem bankas pakalpojumiem. Ne velti mūsu klienti, būdami pārliecināti, ka valsts bankas gādībā nauda atrodas drošībā, arvien atjauno savus noguldījumus tieši Hipotēku bankas īpašajā piedāvājumā *Ozols*. *Ozola* ietvaros iespējami dažādi noguldījumu veidi.

Vienkāršais noguldījums — šis noguldījuma veids būs vispiemērotākais, ja jūsu rīcībā ir noteikta naudas summa, kuru vēlaties droši saglabāt un pavairot, netērējot naudu ikdienas izdevumiem. Tas ir naudas noguldījums uz noteiktu termiņu ar nopelnīto procentu un iekrātās naudas saņemšanu termiņa beigās. Šāda noguldījuma minimālā summa ir 30 lati, 100 eiro vai 100 dolāri. Piemēram, noguldot naudu latos uz vienu gadu, banka par noguldījumu maksās 4,25%.

Savukārt, speciālais noguldījums interesēs tos, kuru rīcībā ir lielāka naudas summa, teiksim, saņemts mantojums un jālemj, kā to labāk ieguldīt, vienlaikus baudot ienākumus no tā. Noguldot naudu latos uz diviem gadiem, jūsu gada procentu likme būs 4,18%, turklāt banka aprēķinās un izmaksās procentus reizi mēnesī.

Plašāku informāciju par noguldīšanas iespējām un procentu likmēm Hipotēku bankā jūs varat uzzināt jebkurā bankas filiālē vai piezvanot uz bezmaksas informatīvo tālruni 8000100.

DZĪVE LAUKOS

● Teļš katru dienu dabū pienu, kad grib un cik vien kāro. Tieši tāpēc tam mugura spīdīga un sāni apaļi.

«Dūcāres Sumanka» — pa ceļam uz nākotni

Oktobra nakts vēsumiņš katru zālīti un nokritušo lapiņu baltām salnas adatiņām aplipinājis. Saulē tās nokūst ātri vien, bet pagalmā, kur ēnu met dzīvojamā māja un saimniecības ēkas, mauriņš vēl čaukst zem kājām. Līvānu novada Rožupes pagasta zemnieki Ināra un Vitālijs Bernāni no rīta esot devušies uz Līvāniem, bet soliņš drīz vien būt mājās, tā «Novadnieka» žurnālistiem teic «Dūcāres Sumankā» sastaptais vīrs, kas teicās esam strādnieks.

Aplūkojam saimniecības ēkas, jaunbūvējamo dzīvojamā māju, parunājamies ar diviem minčiem, kuri sildās saulītē, redzams, savā iemīlotajā vietā pie piena telpas. Viss, pat taciņas, aka un varenais plūmju koks pagalma vidū liecina par mājas iemītnieku pamatīgu, gadu desmitiem šajā vietā ieguldīto darbu.

Specializācija – lopkopība

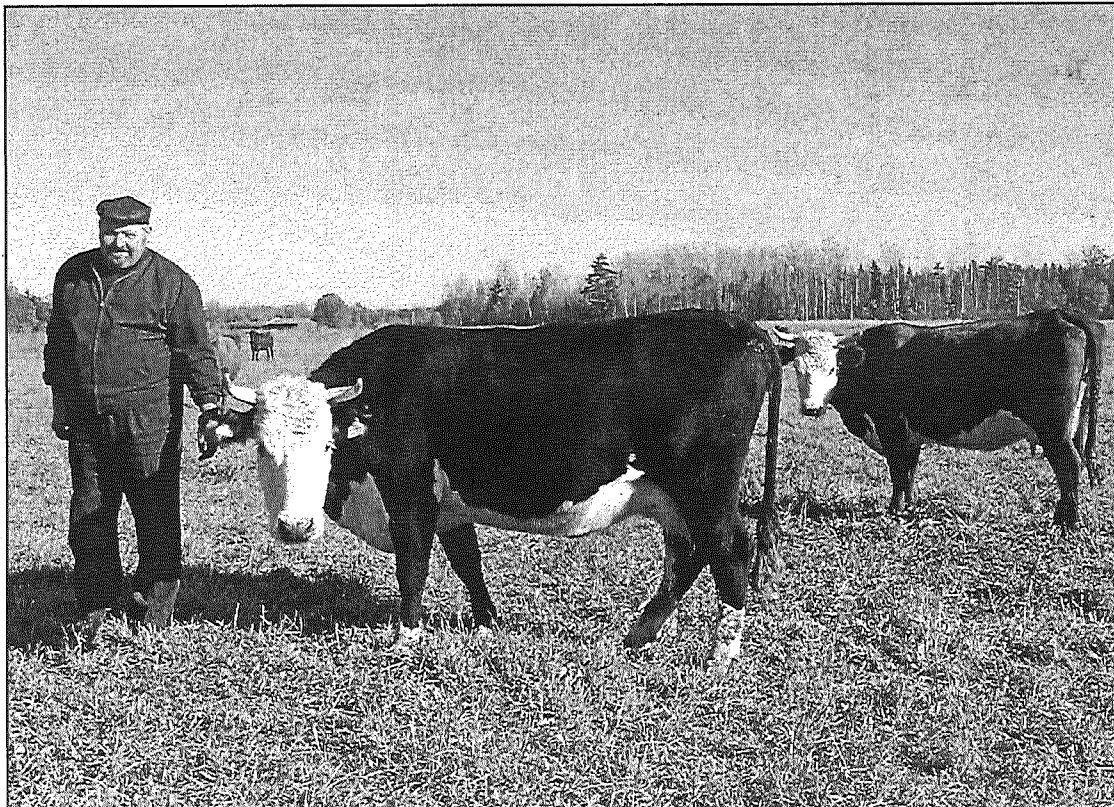
Apmeklēt Bernānus mums ie-teica Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojā. Tā esot viena no saimniecībām, kur lopīņi tiekot audzēti ar mīlestību. No tā arī izslaukumi lieli un gaļas bulļi vareni.

Vitālijs stāsta: — Ja jūs būtu viņnedēļ atbraukuši, tad gan būtu redzējuši, kas tie par lopīņiem. Piekdien piecus gaļas bulļus no-devām. Zīdītājgotiņa parasti atnes pa vienam teliņam, bet mēs vēl pieliekam pa vienam «audžubērnam» klāt. Šogad tādas govīs mums ir piecas, bet viena no tām svešo teliņu nepieņēma. Teļš ilgi staigāja viņai pakā, bet vienreiz dabūja ar ragiem pa sāniem, otrreiz, un meta mieru. Ko lai dara, nācās dzirdēt viņu pašiem. Nākamvasar varēsīm deviņus bulļus pārdot.

Pašlaik pie mājām lielākā daļa atāla jau noēsta, aizdzinām zīdītājgovīs un teļus un tālajām «Rubenkalna» ganībām. Vēl tur septiņas ataudzējamās telītes ganās. Drīz būs jāsāk piebarot. Pērn līdz ar sala iestāšanos visus turējām novietnē. Tagad gudrojam, ko darīt. Ja neatnāks uzreiz liels aukstums, mēģināsim lopus vairāk turēt svaigā gaisā, piebarot, cik vajag, bet vienīgi uz nakti sadzīt novietnē zem jumta.

Zīdītājgovīs nav vis parastās piena devējas. Ragi milzīgi, kā antenas. Nogūlas kūts durvju priekšā tāda milzene, bet citas, kas augumā sīkākās, vai arī teļi, netiek kūti iekšā.

Bernāni audzē vairāku šķirņu gaļas liellopus – Hereforda krustojumu, Limuzīna, Aberdinangus un Angus tīršķirni. Saimnieki pārliecinājušies, ka lopiem vajag maksimāli daudz uzturēties svaigā gaisā (pat ziemā, jo kažoks tiem pietiekami biezs saaug), bet novietnē gaisa temperatūrai jābūt

● Lūk, šī ragaine ir bara vadone, bet tā otrā ir viņas vietiece. Barā ir stingra kārtība, un, nedod Dievs, ja kāds telēns vai bullēns mēģinās šo kārtību izjaukt. Taču Vitālijs Bernāns atzīst, ka visi lopīņi bez izņēmuma par galveno noteicēju uzskatot viņu.

● Ināra Bernāne aizņemta ar atskaišu kārtošānu pirms iesniegšanas Valsts ieņēmumu dienestā. Dokuments dokumenta galā, tiec nu skaidrībā ar visiem. Foto: M.Rukosujevs

ne augstākai kā plus pieci grādi. Vislabāk – ap nulli, tikai caurvējš gan nedrīkst būt.

Cerība nākusi par vēlu

«Dūcāres Sumankā» tikai pēdējos gados sākuši saimniekot lielākos apjomos. Bet 1989. gadā bijušas vien četras govīs. Zemnieku saimniecība reģistrēta 1992. gadā. Tie gadi Bernāniem nekādi priecīgi vis nav likušies. Liellopu gaļas un piena cenas bija mazas. Piens maksāja knapi sešarpus santīmus, par pus tonnu smagu bulli deva tikai pusotra simta latu. Vienu brīdi licies, ka perspektīva būs cūku audzēšanai. Turējuši trīs sivēnmātes, bet zemās gaļas cenas dēļ atkal nekā. Vai tad atmaksājas divus bekonus par 100 latiem atdot?

Labu laiku gājis kā pa celmiem, kamēr situācija nostabilizējusies un paši pārliecinājušies, ka izdevīgāk nodarboties ar gaļas liellopiem un slaukt pienu. Šoruden kūti būs jau 20 slaucamas govīs. To skaitu varētu palielināt līdz 30.

Ar piena slaukšanu un realizāciju nekādu problēmu. Iegādāts savs piena dzesētājs, kas ziemu un vasaru uztur temperatūru plus 3 grādi. Par augstākās ekstra šķiras piena litru uzņēmums maksā ap 15 santīmiem. Un norēķinās ar zemniekiem laikā. Cepuri nost, saka Bernāns.

Ja pirms desmit gadiem būtu tagadējās cenas, tad varbūt mājām arī mantinieki būtu palikuši, mazliet skumīgi sava ģimenes galva. Bet tagad? Meitai un dēlam savas

ģimenes nodibinātas, abi dzīvo pilsētā. Viņi jau redzēja, ka te nekas prātīgs nesanāks, tāpēc arī izvēlējās profesijas ar perspektīvu. Dēls gan beidzis Vecbebru tehnikumu, prot un var strādāt laukos. Taču vai viņam te būtu jānokā? Znots un vedekla pilsētnieki, man nav tiesību viņus uz dzīvi laukos nolemt, saka Vitālijs.

Dzīve spiež turēties laikam līdz

Pirms četriem gadiem Bernāni iesniedza projekta pieteikumu par gaļas liellopu audzēšanu Reģionālās attīstības fondam. To atbalstīja, un darbs sāka iet uz priekšu. Bija jādama nevis par to, kas notiek šodien, bet – kas būs pēc desmit gadiem. – Esam nolēmuši, kamēr vien spēks būs, gan gaļu ražot, gan pienu slaukt, — saka Bernāna kungs. – Zemes mums Latgales mērogiem pietiekami – ap 200 hektāru. Lielākā daļa atvēlēta ganībām un lopbarības sagādei, bet labību un citas kultūras audzējam tikai pašu vajadzībām un lopiem. Šoruden novācām 19 hektārus graudaugu. Ir savas dzirnavas, graudus samaļu, pielieku nopirkto mikroelementus. Izdevās sagatavot 300 ruļļus skābarības, bet sienu – tikai ar «zagšanu», jo laiks vasarā bija lietains.

Saimniecībā vidējais izslaukums ir ap 5200 kilogramiem no govīs gadā. Tas ir krietni vairāk nekā vidējie rādītāji valstī. Bernāni ir lepnī par sasniegto, lai gan uzskata, ka rezultāti varētu būt arī labāki.

Kolhozu laikos Vitālijs, pēc izglītības agronomis, veicies gan

brigadiera, gan iecirkņa priekšnieka pienākumus. Dzīvesbiedre Ināra kādreiz strādājusi par dispečeri, tagad veic saimniecības grāmatvedes pienākumus.

Dzīve iet uz priekšu, tāpēc jācenšas sekot visiem jaunumiem līdz. Tāpēc Bernāni lasa gan jaunāko lauksaimniecības literatūru, gan apmeklē lauksaimniecības konsultāciju biroja rīkotos seminārus un kursus, brauc uz dažādām izstādēm. Nesen bijuši Rāmavā. Tur viss lieliski, tehnika un fermu aprīkojums brīnišķīgs. Bet... Šis lielais «bet» viņus noliek izvēles priekšā – nopirkt 10 šķirnes telītes vai vienu traktorū? Tā kā brīvu līdzekļu nav, iegādājušies tikai lopu dzirdinātavas. Lielākus pirkumus nevar atļauties, jo vēl maksājami divi kredīti. Varbūt vēlāk...

Bioloģiski audzēta gaļa ir pieprasīta

Pēdējo gadu laikā arvien lielāka kļūst patērētāju interese par bioloģiski audzētiem produktiem, tajā skaitā arī par bioloģisko gaļu. Taču pieprasījums lielākoties ir lielajās pilsētās. Līdz ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā ir cerības, ka veselīgo produkciju vēlēties pirkt arī ārzemnieki.

Pirms iegādāties gaļas šķirnes lopus, Bernāni aizbraukuši uz Bābiti. Tur tādi lopīņi ganījušies 12 hektārus lielās nožogotās mežainās pļavās. Govīs, teļi un bulļi laikā pavada augu gadu, vien sluktos laikā apstākļos paslēpjoties novietnē. Ne tramdīti, ne dzenāti, lopīņi ir mierīgi, un līdz ar to arī gaļa viņiem veselīga. Tagad Bernāni tāpat cenšas turēt arī savējos. Saimnieki nodibinājuši kontaktus ar Latvijā vienīgo bioloģisko kautuvi «Zaube». Tās īpašnieki bijuši «Dūcāres Sumankā», apskatījušies, kā te viss notiek, un palikuši apmierināti. Pēc pārdodamajiem lopiem viņi ierodas paši.

— Tas ir viens mirklis, un bullis turpat pļavā ar speciālu ierīci tiek nogalināts. Notecina asinis, liek mašīnā un ved projām uz kautuvi, kur pārstrādā, — stāsta Vitālijs. Dzīvniekam nav jānokāp kravas mašīnā tālo ceļa gabalu. Lopīņš nav stresains, līdz ar to arī gaļa veselīgāka. Vienīgi pats saimnieks tajā skumajā atvadu brīdī cenšas turēties pa gabalu. — Es tak viņus visus esmu barojis, apmīlojis, apcubinājis, nevaru skatīties, kā nogalina.

□□□

Braucot projām no Bernāniem, iedomājies, kā te ir vasaras plaukumā. Dūcāres Sumankā, debesīs slejas ozols, kas teju teju būs ierakstāms dižkoku statusā. Skaisti! Un būtu bezgala žēl, ja pēc gadiem iekoptajai zemei vairs nebūtu mantinieku.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Preiļu novada dziedošie vīri –
jau astoņus gadus kopā

Pirms astoņiem gadiem, tieši oktobrī, Preiļos uz pirmo mēģinājumu sanāca vietējie vīri. Visi – skanīgu balsu īpašnieki. Uz ideju izveidot vīru vokālo ansambli viņus pierunāja toreizējā kultūras inspektore rajonā Inta Ancāne. Ansambļa vadītājs Alberts Vucāns un pārējie dziedošie vīri viņu sauc par krustmāti, jo bez Ancānes kundzes ierunāšanas un pierunāšanas diez vai būtu izdevies nodibināt kolektīvu, kas grūtajā pārmaiņu laikā spējis radoši strādāt, pilnveidojot savu sniegumu un priedēt klausītājus gan pašu mājās, gan citur.

Preiļu novada kultūras centra vīru vokālais ansamblis savā grupā pašlaik ir praktiski vienīgais koncertējošais kolektīvs rajonā un viens no nedaudzajiem Latgalē. Preiļieši var lepoties ar to, ka viņu dziedājums valsts mērogā ir novertēts ar augstāko – pirmo – kategoriju. To viņi pierādīja šī gada pavasarī, kad tika izvirzīti uz vokālo ansambļu skates finālu un ar 22,48 punktiem no maksimāli iespējamajiem 25 izcīnīja trešo vietu vīru ansambļu konkurencē. – Tikai mazliet pietrūka, lai mēs būtu otrie. Bet par to neskumstam, jo dziedam sava prieka pēc, tāpēc godalgas nav galvenais.

Latvieši esot dziedātājtauta. Šim viedoklim var piekrist, bet... Kaut kas tajā lietā pēdējā laikā tomēr nav bijis kārtībā, par ko liecina viens fakts. 1999. gadā Latvijā bija ap 100 vīru vokālo ansambļu, pašlaik palikuši vairs tikai 45. A. Vucāns kā vienu no galvenajiem iemesliem min valstiska mēroga kļūdas izglītības jomā. Pašlaik vīru balsu katastrofāli trūkst arī skolēnu un pieaugušo koros, kuru skaits arī ir samazinājies aptuveni trīs reizes. – kurienes gan ņemt dziedošus vīrus, ja nav dziedošu jauniešu?

Preiļu novada kultūras centra vīru vokālajā ansambli dzied pārsvarā bijušie folkloras ansambļu un kora dalībnieki. Pašlaik sastāvā ir 11 dziedātāji.

● Te viņi ir – Preiļu dziedošie vīri, šī gada Latvijas vokālo ansambļu skates trešās vietas ieguvēji: Valdis Liepiņš (no kreisās), Andris Jalinskis, Jānis Rutkovskis, Jāzeps Zalāns, Arvīds Meļko, Juris Abrickis, ansambļa vadītājs Alberts Vucāns, Pēteris Kotāns un Ivars Sitniks. Bet uz rokām vīri auklēja savu koncertmeistari Kristīni Savicku.

Tie ir dažādu profesiju pārstāvji, kuriem ikdienu ir pietiekami piesātināta un noslogota, taču ik nedēļas tiek izbrīvēts laiks mēģinājumiem. Un tā – astoņu gadu garumā. Ansambļa vadītājs teic, ka nav bijis tādas reizes, kad mēģinājumi tiktu kavēti bez ļoti nopietna iemesla.

— Galvenais ir patīkšana. Bez tās nu nekādi neiztikt, — saka viens no ansambļa dalībniekiem, Preiļu novada domes izpilddirektors Pēteris Kotāns. – Dažādos kolektīvos dziedu kopš 1971. gada, kad vēl mācījos toreizējā Jelgavas lauksaimniecības akadēmijā un sāku dziedāt vīru kori. Dziedāju Lubānas jauktajā korī, Madonas skolotāju korī un citur, bet pēc atgriešanās Preiļos turpinu to darīt gan vīru vokālajā ansambli, gan rajona skolotāju kori.

A. Vucāns atceras pirmo kolektīva uzstāšanos pusotru mēnesi pēc tā dibināšanas. – Lāčplēša dienas svinībās nodziedājam trīs dziesmas — «Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme», «Klusa, klusa Latvju

sēta» un «Es karā(i) aiziedams». Publikai patika, mums arī. Tagad ansambļa repertuārā ir ap 50 dziesmu. Daļa no tām ir tā sauktais zelta fonds, piemēram, Raimonda Paula «Svētvakars», «Vienalga kur», «Pie vecās akas». Īpaša vieta ir dziesmai «Lolotais novadiņš», ko mums no Minsteres atsūtīja tautietis Kazimirs Daukšs. «Saldā vīna kausu sniedziet» — tā mums bija kolektīva pirmā himna, taču ik pēc laiciņa prioritātes mainās.

Šis gads Preiļu dziedošajiem vīriem bijis ļoti piesātināts un koncertiem bagāts. Laikam esam kļuvuši populāri, smeļ vadītājs un stāsta, ka no vairākiem piedāvājumiem uzstāties ir nācies atteikties. Dziedāts Dekšārēs, Dagdā, Indrā, vairākkārt dažādos sarīkojumos Preiļos. Divu dienu laikā sniegti četri koncerti Baltkrievijas pilsētā Glubokojē, kur saņemtas viscildinošākās atsauksmes un skanējuši visilgākie aplausi. L. Kirillova

Ziemeļu citroni – cidonija – desmitreiz dāsnāks par ābolu

Dārzos jau pirms kāda laiciņa ienākušās cidonijas, ko bagātās C vitamīna devas dēļ sauc par ziemeļu citronu. Arī Preiļu un Līvānu tirgos šis auglis nopērkams visai lēti, pat par 25 līdz 40 santimetriem kilogramā.

Cidonijas tiek uzskatītas par vienu no vitamīniem bagātākajiem augļiem. Cidoniju sula ir arī garda un lieliski var noderēt ziemā, vienīgi problēmu var sagādāt sulas izspiešana, jo augli ir īpaši cieti un tos grūti sagriezt ar nazi. Dažs pircējs cidonijas pērk uzreiz vairumā – vairākus kilogramus, savukārt citi iegādājas tikai dažus augļus, lai būtu ko pielikt pie tējas.

Šobrīd cidonijas ir pilnībā nogatavojušās, un tas nozīmē, ka droši var pirkt ne tikai dzeltenos, bet arī zaļganos augļus, jo cidoniju krāsa atkarīga no šķirtnēm.

Cidonijām ir augsta uzturvērtība – tās satur līdz 10% ogļhidrātu, kā arī minerālvielas: kāliju, nātriju, magniju, fosforu. Šie sēkļaugļi ir bagāti ar vitamīniem. Tajos ir B un PP grupas vitamīni, bet sevišķi daudz ir C vitamīna. Piemēram, ābolos ir vidēji 15 – 20 mg C vitamīna, bet cidonijās – 150 mg.

Krūmciidoniju audzēšanai piemērotas auglīgas, trūdvielām bagātas, vāji skābas un vidēji smagas smilsmāla, mīlsmilts vai smilts augsnes. Neder smaga māla un sausas, caurlaidīgas grants augsnes, kas ātri izzūst, kā arī sārmainas augsnes (pH virs 7) ar lielu karbonātu saturu.

Nelielais krūmciidoniju augums (0,5 – 1 m) parasti dārzkopjiem rada rūpes nezāļu iznīcināšanā, jo bieži vien, ja daudzgadīgās nezāles pārņem krūmus, nav iespējams vairs iegūt normālu ražu. Šajā nolūkā Dobeles dārzkopji jau vairākus gadus veic izmēģinājumus, lai noskaidrotu ekonomiski izdevīgāko nezāļu apkarošanas paņēmieni.

Nezāļu ravēšana ir darbietilpīga (sezona jāravē 5 – 6 reizes), turklāt augļu ražība krūmciidonijām uz nemulčētas augsnes nav pietiekami liela – vidēji 67 cnt/ha, jo augsne nesaglabā mitrumu.

Herbicīdus vēlams lietot tikai trešajā gadā pēc stādījumu ierīkošanas (izmantojot glifosāta tipa preparātus pirmajos gados, tiek nomākta jauno augu augšana). Herbicīdu *basta* smidzina maija vidū, kad nezāles sasniegušas 20 – 40 cm garumu. Ja nepieciešams, atkārtoti smidzina jūlija sākumā. Preparātu *adžils* var izmantot, ja jāapkaro tikai

vārpata (nezāļu garums ir 15 – 20 cm).

Efektīvāki, taču dārgāki ir sintētiskie segumi – melnā polietilēna plēve un melnais agrotikls (augu stādīšanas vietās jāizdur caurumiņi, bet seguma malas jāapber ar augsni), jo novērs augsnes virskārtas stipru izzūšanu, uzlabo temperatūras režīmu un paaugstina ražu. Veģetācijas perioda sākumā iegriezuma vietās ap krūmiem jāiestrādā slāpekļa mēslojums līdz 100 kg/ha, papildu laistīšana vasarā nav nepieciešama. Segmateriālu kalpošanas mūžs ir vismaz četri gadi.

Mulčējot ar šķeldu, augu augšanas laikā 1-2 reizes sezonā papildus jāiestrādā slāpekļa mēslojums (deva – 120 kg/ha tūrvēlā), jo mikroorganismi to ātri patērē. Šķeldu ber vismaz 5 cm biežā kārtā. Mulčējot plānākā kārtā, segums būs jāatjauno katru gadu. Dabēlē pārliecinājies, ka mulčētos stādījumos ražība vidēji bijusi 115 centneri no hektāra.

Mazdārziņu saimniekiem der iegaumēt, ka krūmciidonijas ieteicams veidot, izgriežot zarus, kas guļ tieši uz augsnes, apsalušos, mehāniski bojātos vai iekaltušos dzinumus, kā arī tos zarus, kas sabiezina un noēno krūmu. Ieteicams atstāt tikai divgadīgus un trīsgadīgus zarus.

(Izmantoti Latvijas preses materiāli)

Lauksaimnieki
nemierā ar
smaku
noteikumiem

11. oktobrī Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) dalīborganizācijām notika seminārs, kurā Zemkopības un Vides ministriju pārstāvji skaidroja šovasar pieņemtos Ministru kabineta noteikumus «Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos». Pieņemtie Ministru kabineta noteikumi nosaka subjektīvos, grūti un dārgi nosakāmos cilvēku labsajūtas jautājumus. Seminārā institūciju speciālisti stiprināja lauksaimnieku bažas, ka noteikumus noteiktie smaku limiti ir apstiprināti, nerēķinoties ar reālo situāciju Latvijas lauksaimniecībā.

Noteikumi tieši ietekmēs visu lauksaimniecisko darbību, bet īpaši lopu fermas, ar kurām saistāmas specifiskas lauksaimniecības smakas, un laukaugu platības to mēslošanas periodā. Citās Eiropas valstīs šādi noteikumi nav izplatīti, Latvijā tos var uzskatīt par vietējo institūciju iniciatīvu, kas turpmāk ierobežos lauku uzņēmēju darbību — to pieņemšanu neprasa arī Briseles regulas vai citi Eiropas Savienības normatīvie akti. Noteikumi izstrādāti, balstoties uz Dānijas pieredzi, taču Latvijā lauku teritorijā iedzīvotāju un lopu blīvums ir daudzkārt mazāks, tādēļ šāda pieredzes pārņemšana ir absurda.

Noteikumos ir noteikts atļautās smakas limits, kas ir 8-10 smakas vienības. Šo limitu nedrīkst pārsniegt vairāk par septiņām diennaktīm gadā. Periodu, kad smakas limitu lauksaimnieki varēs pārsniegt, turpmāk būs jānosaka Zemkopības ministrijai. Noteikumu rezultātā zemniekiem var un radīsies problēmas, apgrūtinājumi un, galvenais, nepamatotas bažas, ka, iespējams, saimniecībā kaut kas tiek darīts nepareizi, pat, ja darbs tehnoloģiski tiks veikts pamatoti. LOSP priekšsēdētāja vietnieks Varis Šimānis uzsvē: «Lauksaimniekiem ir radīta iespēja justies kā noziedzniekiem, pat neesot tādiem. Daudzās nopietnās saimniecībās mēslojums uz lauka tiek izvests vairāk kā divas reizes gadā. Dažādu apstākļu dēļ tas var aizņemt vairāk kā septiņas dienas un nesakrist ar Zemkopības ministrijas nosakāmiem laika posmiem.»

Lauksaimniekiem pašiem nav iespējams konstatēt, kur ir robeža, kad smakas saimniecībā pārsniedz atļautos lielumus, jo pat Vides ministrijai speciālisti nespēj sniegt atbildi uz lauksaimnieku jautājumu, kāda smakas vienība tiek sasniegta, ja uz lauka izklidēts šķidrās mēslojums jeb virca. Sūdzību pamatotību nebūs iespējams pašiem saimniekiem kontrolēt, jo nav mērāpārātu, kas mēra smakas.

Ikvienā gadījumā, kad Vides reģionālās pārvaldes saņem iedzīvotāju sūdzību par nelaikā gaisā virmojošu smaku, varēs aicināt veikt šīs smakas analīzi un nosūtīt gaisa paraugus uz Somiju, kas var izmaksāt līdz Ls 200. Bažas rada tas, ka cilvēkiem, uzzinot par šādu noteikumu esamību, var rasties vēlme pārbaudīt, vai apkārtnē sajūstās smakas ir cilvēka labsajūtai traucējošas, līdz ar to valstij kopumā šādas pārbaudes var izmaksāt dārgi.

Noteikumu izstrāde notika, ar lauksaimniekiem formāli konsultējoties, taču neņemot vērā lauksaimnieku viedokli. Lauksaimnieki uzskata, ka minētie Ministru kabineta noteikumi ir jāatceļ vai arī tajos jāizdara būtiski grozījumi. LOSP priekšsēdētāja Ligita Silaraupa: «Darbs, ko mēs darām, ir darbs rītdienai, no tā, kādus darbības apstākļus radām, ir atkarīga daudzu zemnieku saimniecību iespēja rīkot biznesu. Ja vakar ir savārita putra, tad šodien tā jāstrebj ārā.»

R. Šīle,
Lauksaimnieku organizāciju
sadarbības padomes sekretariāta
vadītāja

APSVEIKUMI, VESELĪBA

16. oktobris	— Daiga, Diniņa.
17. oktobris	— Gaits, Karīna.
18. oktobris	— Rolands, Rolanda, Ronalds, Erlends.
19. oktobris	— Eļina, Drosma, Drosmis.
20. oktobris	— Leonida, Leonīds.
21. oktobris	— Urzula, Severīns.
22. oktobris	— Īrisa, Īrida.

Audz laimīgs, mazais!

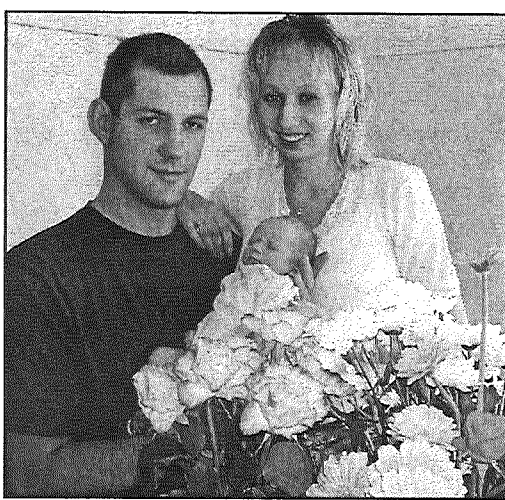

Mazais Salvis aug Rīgā, māmiņas Sanitas Sparānes un tēta Jāņa milēts un lolots, bet par savu isto dzimšanas vietu uzskatīs Preiļus. Tieši šeit 7. oktobrī viņš nāca pasaulē. Sanita saka, ka viņa izvēlējās Preiļu dzemdību nodaļu, jo lauku slimnīcās ir mierīgāka atmosfēra, māmiņas un viņu bērni saņem vairāk uzmanības nekā lielpilsētā, kur viss notiek «kā pa konveijeru». Preiļu rajonā dzīvo arī Sanitas vecāki Valentīna un Leonards – Saunas pagastā, kā arī Jāņa tētis un mamma – Alberts un Anīta – Vārkavas novadā. Vecmāmiņa Valentīna arī bija tā, kas mazdēlam izvēlējās vārdu, par kuru Sanita saka, ka tas ir skaists un rets. Arī jaunais tētis apmierināts ar vārda izvēli. Pirmo reizi apciemojot savu dēlu slimnīcā, tētis viņam uzdāvināja lielu pūkainu lauvu, lai mazais aug ar istu vīra dūšu un drosmi.

Oksanas Rizgas meitiņa piedzima 11. oktobrī. Jaunā māmiņa kopā ar tēti Dagni tagad aizņemti ar patīkamām rūpēm, domājot par vārdu mazulītei un iejūtoties vecāku lomā. Ģimene dzīvo Daugavpils rajonā. Oksana strādā par sociālo aprūpētāju cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Mazulīte vecvecāku godā iecēlusi arī Oksanas vecākus Tatjanu un Grigoriju, kā arī Dagna māti Antoņinu. Dzimtā tagad ir četras paaudzes. Par mazās meitiņas piedzimšanu priecājas arī vecvecmāmiņas Antoņina un Leonora, vecvecdētiņi Jeromejs un Francis.

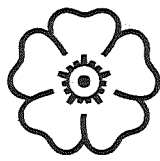
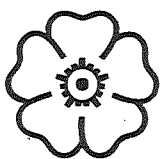
Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

11. oktobrī par dzimšanas dienas datumu izvēlējās mazā Preiļu meitene, kuru viņas māmiņa Kristīne Ruča un tētis Anatolijs nosaukuši par Viktoriju. Mazulīte piedzima ģimenes dzemdībās. Šis notikums jaunajiem vecākiem paliks atmiņā kā neaizmirstams pārdzīvojums uz visu mūžu. Kristīne jūtas pateicīga Anatolijam par lielo atbalstu šajās stundās.

Viktorija jau pirmajās dzīves dienās paspējusi ieņemt vietu savu vecmāmiņu Svetlanas un Janīnas, vecdētiņu Aloiza un Zenona sirdīs.

Kristīne un Anatolijs strādā privātā uzņēmumā. Mazo Viktoriju paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām. Kūmās tiks lūgti Anatolija brālis un Kristīnes māsa.

Pirmie gadi lielajā pasaulē

Kopā ar lielo laimes izjūtu par bērniņa piedzimšanu jauno vecāku sirdīs sāk pildīt arī bažas un satraukums, – kā uzināt, kas mazulītim nepieciešams, vai viņš jūtas labi un kā pasargāt no slimībām.

Primārais – krūts ēdināšana

Barot mazuli ar krūti būtu ieteicams vismaz līdz sešu mēnešu vecumam, turklāt, ja māmiņai piena ir pietiekami daudz un bērns normāli pieņemas svarā, viņam šajā laikā papildus nav jādod ne sulas, ne tēja, ne ūdens. Māmiņas pienā ir viss mazulim dzīvībai nepieciešamais. Pēc pusgada varēs paplašināt bērna ēdienkarti un sākt piebarošanu ar dārzeņiem, putrām, piena produktiem, gaļu, augļiem.

Bērnu nevajadzētu pieradināt pie barošanas naktī. Ja mazulis sāk raudāt, iespējams, palīdzēs māneklītis vai kāda tējiņa. Ja tomēr bērnu grūti atradināt no ēšanas naktī un pat ap gada vecumu māmiņa spiesta celties piecās un vairāk

reizes, tad viena no iespējām – aizbraukt piespiedu atvaļinājumā un mazulīti aprūpi uzticēt kādam citam. Bet tādā gadījumā jāreķinās, ka bērns varētu tikt atradināts arī no krūts ēšanas dienā.

Vakcinācija

Ja bērniņš ir vesels un viņam nav kontraindikāciju, jau dzemdību nodaļā viņam tiks izdarītas divas pirmās vakcīnas – pirmajā dienā pret vīrushepatītu B, bet trešajā ceturtajā dienā – pret tuberkulozi. Mēneša vecumā viņš saņems otro poti pret vīrushepatītu B. Trīs mēnešu vecumā sākas lielās kompleksās vakcinācijas (pret difteriju, stinguma krampjiem, garo klepu, poliomiēlītu, meningītu, laringītu), kas veicamas ar 1–1,5 mēnešu atstarpi.

Var raudāt, bet ar mēru

Tas, ka mazulis ieraudas pirms ēšanas, ir normāli – tādā veidā viņš paziņo, ka ir izsalcis. Tāpat ar savu raudāšanu viņš vecākiem dod ziņu, ka viņam ir kādas veselības prob-

lēmas. Pirmajos dzīves mēnešos tas var būt tā saucamās kolikas (vēdera uzpūšanās), nereti bērniem tiek konstatēts paaugstināts muskuļu tonuss vai introkranijālais spiediens (par daudz šķidrums galviņā). Tas viss rada viņam diskomfortu, un viņš raud.

Vecākiem nevajag uztraukties, ka no raudāšanas mazulim var rasties bruka – tā vai nu ir, vai nav. Ja bērnam no dzimšanas nabas gredzens ir liels, jākonsultējas ar ķirurgu un laikus jāveic kādas manipulācijas, lai pasargātu nabu no izspiešanās.

Daži padomi jaunajiem vecākiem

- ✓ Ja mazulim ir kādas veselības problēmas, piemēram, bērns ir saaukstējies, viņam ir temperatūra, vecākiem nekādā gadījumā nevajadzētu ārstēt mazuli pašiem, labāk aizvest uz polikliniku vai piezvanīt ģimenes ārstam.
- ✓ Darbdienā un sestdienā vakaros, kā arī brīvdienās jāvēršas pie ātrās medicīniskās palīdzības.
- ✓ Gripas epidēmijas laikā

jāizvairās kopā ar mazuli iet uz sabiedriskām vietām, kurās pulcējas daudz ļaužu.

✓ Līdz trīs gadu vecumam mazuli nav ieteicams laist bērnu dušā, vislabākais ir augt vecāku uzraudzībā.

✓ Bieža problēma zīdaiņu vecumā ir alerģija, kas var izpausties kā caureja, aizcietējumi, izsitumi, piena krevels u.c. Sākumā tā var būt alerģija pret kādu pārtikas produktu, bet, ja problēma ir nopietna, aptuveni divu gadu vecumā var pārtapt par astmatisko bronhītu, un vēlāk bronhiālo astmu. Katrā ziņā ir jākonstatē un no uztura jāizslēdz alergēns.

✓ Dzīvoklī, bet jo īpaši istabā, kur uzturas bērns, nav vēlams turēt dzīvniekus – suņus, kaķus. Tāpat nav vēlami tepiķi un mīkstie grīdas segumi.

✓ Kad bērniņš sāk staigāt, jāpievērš uzmanība drošībai mājās: galda stūriem, rozetēm, spēlmaņiņām ar mazām detaļām, karstam ūdenim, cepeškrāsnīm, trepēm, atvērtiem logiem.

(No «Rīgas Balss»)

HOROSKOPS

NEDĒĻAI (18.10. - 24.10.)

Auns. Darbavietā neprafisiet turēt mēli aiz zobiem, kas darīs sarežģījumus attiecībā ar priekšniecību. Jūs necietīsiet apkārtējie, un jūs necietīsiet apkārtējos. Iedomība radīs komunikācijas barjeras. Arī attiecībā ar miloto cilvēku nespēsiet būt objektīvs, kas var izraisīt konfliktsituācijas. Tomēr spēsiet bez vilcināšanās pieņemt svarīgus lēmumus.

Vērsis. Nospiešību palīdzēs kļiedēt ļabi draugi un gards ēdiens. Jūtīsiet slinkumu piekopt aktīvu dzīvesveidu un vispār strādāt ar lieliem projektiem. Darbs, visticamāk, šķitīs apnicīgs, fantazēsiet par jaunu nodarību uzsākšanu. Taču sapņu īstenošanai nebūs īsta pamata. Vienmūžība draud pārņemt arī kopdzīvi ar partneri. Nebūs asumu.

Dvīņi. Zaudēsiet mēra sajūtu, nonāksiet neapskauzamā situācijā, taču mācēsiet tikt cauri sveikā. Profesionālajā jomā pieļausiet kļūdas, taču par tām nebūs dārgi jāmaksā. Labs laiks, lai mācītos no gūtās pieredzes vai pārbaudītu savus pieņēmumus praksē. Jūsu pastiprinātā uzmanība pretējam dzimumam vainagosies ar sekmēm.

Vēzis. Nekādi kardināli jaunumi gan nav gaidāmi. Dzīve pārsvarā ritēs ierastajā gultnē, un jūs vairāk koncentrēsiet uz nākotni, nevis tagadni. Līdz ar to šis laiks būs piemērots kā atspēriena punkts jūsu tālākajam darbībām. Gūsiet domu skaidrību, kas ļaus izprast iepriekš mulsināšas problēmas. Kādu laiku nāksies pavadīt bez mīļotā cilvēka.

Lauva. Rīkosieties atbilstoši pašradītiem modeļiem un stereotipiem. Darbā uzmanieties no nevēlības, paviršības. Nenovērtējiet par zemu citu cilvēku izteiktos draudus, uzmanieties no slazdiem, provokācijām un viltīgām intrīgām. Jūsu vēlme izpatikt netiks respektēta. Arī apidošanas pasākumi nedos vēlamos rezultātus.

Jaunava. Palikšana ēnā būs izdevīga jūsu plānu īstenošanai. Jūs mēģinās atmaskot vai apvainot, taču spēsiet visus uzbrukumus atvaīrēt. Tomēr jūsu aizdomīgums pret apkārtējiem būs pārspīlēts, kas var traucēt cilvēcisku attiecību uzturēšanai. Jūtīsiet arī greizsirdību, lai gan tā drīzāk balstīsies uz izdomu, nevis konkrētiem pierādījumiem.

Svari. Iespējams, ka nāksies pārstrādāt kādu jau iesāktu projektu vai darbu. Daudz enerģijas prasīs ņemšanās ar sīkumiem, bez kuriem gan nevarēs iztikt. Aizņemība darbā negatīvi var atsaukties uz ģimenes dzīvi. Tomēr nekādas ievērojamas domstarpības ar ģimenes locekļiem vai mīļoto nedraud.

Skorpions. Darbavietā varat saņemt negaidītu piedāvājumu doties komandējumā. Parastie rīcības modeļi nederēs, nāksies pielāgoties apstākļiem un improvizēt. Sargiet savas personas un finanšu datus. Uzmanīgi apieties ar dokumentiem un norēķinu kartēm. Neuzticieties svešiniekiem, pat ne pieviltīgiem. Tiks pārbaudīta jūsu uzticība dzīvesbiedram.

Strēlnieks. Domāsiēt gan par savu ārējo izskatu, gan iekšējo sakārtotību. Priekšroku dosiet aktīvai atpūtai, iespējams, baudīsiet asas izjūtas. Tas uz laiku palīdzēs atslēgties no darba pienākumiem, bet, atgriežoties darbavietā, sajūtiēsiet jaunu darba sparū. Kopumā uz dzīvi raudzīsieties optimistiski, kas palīdzēs pārvarēt sīkas ķibeles personīgajā dzīvē.

Mežzāis. Ķircināsiēt apkārtējos, dzīve liksies kā spēle. Prāts nesīsies uz nenopietnām lietām, tāpēc darbā būs grūti koncentrēties tiešo pienākumu izpildei. Necietīsiet sīkumainību, nelielas problēmas vienkārši ignorēsiet. Sastapsiet interesantus cilvēkus, un tieši no jums būs atkarīgs, vai nodibināsiēt ilgstošu kontaktu.

Ūdensvīrs. Slikti panesīsiet alkoholu un citas reibinošas substances. Lai gan daba iepriecinās, uzmanieties no sliktiem laika apstākļiem, jo jūsu imūnsistēma būs viegli ievainojama. Nomāks jautājumi par netaisnību, vardarbību, sarūgtinās arī tās problēmas, kas tieši jūs neskar.

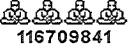

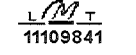
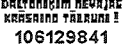
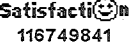
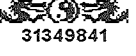

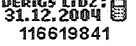

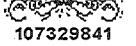

Zivis. Potenciālajiem partneriem un atbalstītājiem jūs varat šķist pārāk vieglprātīgs, nenopietns. Domājiet par to, lai jūsu uzvedība būtu atbilstoša jūsu profesijai, sociālajam stāvoklim. Savstarpējās attiecībās traucēs neiecietība pret otru uzskatiem. Biežāk esiet gatavas uz kompromisiem un pielāgošanos otra cilvēka vajadzībām.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

RADI SAVU NOSKAŅU! **one**
extremely mobile

LOGOTIPI

 116709841	 85419841	 11109841	 106129841
 116749841	 31349841	 116719841	 115119841
 116619841	 1029841	 107329841	 17289841

BILDES

 116509841	 88109841	 57269841	 82889841
 116429841	 31479841	 111119841	 102139841
 115139841	 116339841	 107069841	 22029841
 110819841	 114729841	 80859841	 3439841

TELE2

Polifoniskās melodijas tagad ir pieejamas arī TELE2 klientiem ar pastāvīgo pieslēgumu!

OKarte

Ja pasūtāt polifonisko melodiju Tev ir nepieciešams papildināt GPRS kontu, sūti G burtu uz numuru 9319988. Ar vienu izziņu Tu papildini savu GPRS kontu par 1MB.

KĀ SAŅEMT LOGO, MELODIJU VAI BILDI

- Ls 0,35**
- Uzraksti izziņu ar kodu. Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 29841s).
 - Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 un Zelta Zivtiņa 6000601.
- DĀVANA DRAUGAM**
Lai nosūtītu logo, parasto melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru. Ja draugam ir SIEMENS, kodam pievieno S (piemēram, 29841s XXXXXXX).
- NOKIA** 1100, 2100, 3100 (tikai bildes), 3210, 3310, 3330, 3410, 3510 (tikai logo un bildes), 5110 (tikai logo), 5210, 5510, 6210, 6310, 6310i, 6510, 6610i (tikai logo un bildes), 7110 (tikai logo un melodijas), 8210, 8310, 8810, 8850, 8890
- SIEMENS** A50, A52, C45, S45, ME45, M50, MT50
Tikai logo un bildes: A55, A60, C55, C60, M55, S55, SL55

MELODIJAS

ARĪ KĀ POLIFONISKĀS

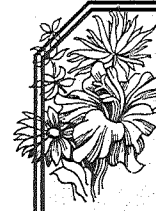
Melodija: Tele2	117189841
Ainars Mielavs: Mūs neieņems	117179841
Igo Fomins: LMT dziesmiņa	117079841
No k/f "Vella kalpi"	117069841
Z-Scars: Runaway	117059841
Caffe: Vēstule meitenei	115569841
Melodija: Klusums	115589841
O-Zone: Dragostea Din Tei	107479841
Bomfunk MC's: Freestyler	3689841
Mortal Combat	88349841
Carlsberg	85389841
Ruslana: Wild Dances	106269841
Dons&Lily: Ja es būtu vējš	102349841
Maroon 5: This Love	108779841
Black Eyed Peas: Let's Get It Started	115439841
Benassi Bros & Dhany: Hit My Heart	113319841
Michael Jackson: Billie Jean	117089841
Royal Gigolos: California Dreamin'	113209841
X-Files	1649841
Mission Impossible 2	6739841
Benny Benassi: Satisfaction	60039841
Blue: Bubblin'	117169841
Bohse Onkelz: Onkelz vs Jesus	117139841
The CORRS: Summer Sunshine	116889841

KĀ SAŅEMT POLIFONISKO MELODIJU

- Ls 0,60**
- Pārīecies, vai Tev ir aktivizēts GPRS. Šis pakalpojums ir pieejams LMT, OKarte un TELE2 klientiem, izņemot Zelta Zivtiņa lietotājus.
- Uzraksti izziņu ar melodijas kodu, pievieno burtu P (piemēram, 3689841p).
 - Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 6000771.
- NOKIA** 3100, 3200, 3300, 3510, 3510i, C55, C60, MC60, C100, X100, 7210, 7250, 7250i, 7650
- SIEMENS** A60, M55, S55, SL55
- SAMSUNG** X450

KĀ AKTIVIZĒT GPRS?

- LMT un OKarte klientiem:
Nosūti G burtu uz numuru 9319988, pēc tam:
- NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234,
 - SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234, ievadi PIN-kodu 0000.
- TELE2 klientiem:
• NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz TELE2 6000601,
• SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz TELE2 6000601, ievadi PIN-kodu 0000.
- Tas maksā Ls 0,35

Lai sapņi saplaukst zilgi,
Lai dvēselē plaukst prieks,
Lai veselība turas ilgi
Un visi darbi – nieks.

Sirsniņi sveicam
PĒTERI ROMANOVSKI
jubilejā!
Semjonovu, Jekimovu,
Pastaru ģimenes

Mīļi gaidām Jersikas pamatskolas absolventus un darbiniekus 2004. gada 23. oktobrī plkst. 16.00 uz tikšanās skolas 70 GADU JUBILEJĀ.

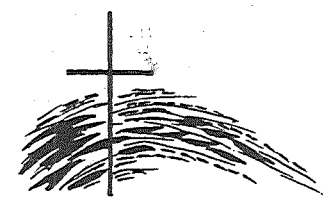
Reģistrācija no plkst. 14.00, dalības maksa Ls 2.
Lidzi ņemiet jaukas atmiņas un groziņus.
Pieteikšanās pa tālr. 5346623, 9506288 līdz 21. oktobrim.

Steidzami PĀRDOD MĀJU
Pļaviņās Aizkraukles rajonā.
Tāl. 9436270.

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

«NIKO - LOTO»
izsniedz pensionāriem naudas aizdevumu bez ķīlas.
✓ Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 5342332.
✓ Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tāl. 5307068, 6198846.

Lai sapnis balts viņas dvēseli ajā un klusais miers ar saviem spārnēm sedz. Skumju brīdī esam kopā ar Veroniku Lazdāni, MAMIŅU mūžībā aizvadot. Unibankas Rāznas filiāles kolēģi

Viss klusi aizgājis,
Viss veikts, viss vītis!
Pie sētas atspiedies,
Raud rudenītis.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Veronikai Lazdānei,
no MAMIŅAS atvadoties.
Krupko ģimene

23. oktobrī Preiļu poliklīnikas telpās pacientus ar **bronhiālo astmu** vai, ja jums ir ilgstošs klepus. «Čīkstēšana» krūtīs, elpas trūkums, konsultēs ārstē speciāliste plaušu slimībās dr. pulmonoloģe I.Kroiča. Pieteikties un sīkāka informācija pa tālr. 5322056 (savienot ar dr. Liozнову), 6403866.

Starptautiskās klases dziednieki Zigrīds LIEDE un Silvija PUMPURE dziedina:
✓ visas kaites (arī trofiskās čūlas),
✓ palīdz atbrīvoties no alkohola, smēķēšanas, azartspēlēm, u.t.t., ģimenes, biznesa problēmu risināšanā. Strādā arī pēc fotogrāfijas. Pieņems 22. oktobrī Preiļu kultūras namā no 9.00 līdz 11.00. Pieteikties personīgi. Tāl. 9656936, 9966589.

Pastāvīgi
iepērk apses zāģbaļkus
Ø no 24 cm
cena no 16 — 23 Ls/m³
Pircēja transports.
SIA «ANGRO»
T. 9454555; 9236083.

Valsts aģentūras
«Sabiedrības veselības aģentūra»
Rēzeknes filiāle
IZNOMĀ nedzīvojamās telpas ar kopējo platību 172,73 m²
Paulāna iela 1a, Preiļos.
Tāl. uzziņām 46 24239 vai 53 07081.

SVECĪŠU VAKARI Stabulnieku pagasta kapsētās:
23. oktobrī
Vilciņu kapos 12.00
Pastaru kapos 13.00
Krištību kapos 14.00
Brišku - Balckaru kapos 15.00
24. oktobrī
Saunas Vulānu kapos 13.00
Stabulnieku kapos 14.00
Trūpiņu kapos 15.00
Lūdzam uzskatīt kapus.

Saunas pagasta padome rīko **SVECĪŠU VAKARU** - dārgo un zaudēto dvēseļu piemiņai
23. oktobrī
plkst. 13.00 Skuteļu kapos
plkst. 14.00 Orišu kapos
plkst. 15.00 Smelteru kapos
plkst. 16.00 Betišku kapos
plkst. 17.00 Anspoku kapos
24. oktobrī
plkst. 13.00 Pauniņu kapos
plkst. 14.00 Pīkuļu kapos
plkst. 15.00 Lakauskas kapos
plkst. 16.00 Aizupiešu kapos

Uzņēmēj!
Līdz 31. decembrim ir mazāk nekā trīs mēneši. Profesionāla palīdzība reģistrācijai **KOMERCREĢISTRĀ.**
Tāl. 5307056; 6162288.

INTERNETS. LATVIJAS UN ĀRZEMJU DATU PĻŪSMA VIENĀ CENĀ — Ls 0,50 STUNDĀ.
VISI DATORPAKALPOJUMI.
KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos.

RUDENS UN ZIEMAS CENAS!
SIA «VILCĀNS V»
Līvānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā zviedru granīta pieminēkļus, apmales un melnās betona apmales. Pasūtīt pieminēkli no Ls 80, melnā betona apmale par brīvu. Tāl. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

Kļūdas labojums

«Novadnieka» 12. oktobra numurā ielas aptaujā nepareizi publicēts Raisas Barišņikovas ieņemamais amats. Viņa strādā Preiļu 2. vidusskolā par apkopēju. Atvainojos Barišņikovas kundzei un skolas pedagogiem par pieļauto kļūdu.

L.Kirillova

INJOCINI

Iet zakītis pa mežu, satiek lapsu un saka:
— Čau, vecā, gribi dabūt pa aci?
Lapsa aizvainota aiziet pie policista sūdzēties.
Policists nākamajā dienā aiziet pie zakīša un saka:
— Turpmāk, zakīt, runā caur puķītēm.

Zakītis nākamajā reizē satiek lapsu un saka:
— Čau, vecā krizantēma, gribi dabūt zilas vizbulītes?

Pēterītis uz ielas stāv un pipē. Pienāk tantīņa un dusmīgi jautā:
— Puisīt, vai tavi vecāki zina, ka tu pipē?

Pēterītis lepnī:
— Bet vai tavš vīrs zina, ka tu piesienies svešiem vīriešiem?

Ticējums.
Ja jūs braucat ar auto un atskan būsšķis, tad izkāpiet no tā un apskatiet bampus. Ja salocījies priekšējais, būs izdevumi. Ja salocījies pakalējais, būs ienākumi.